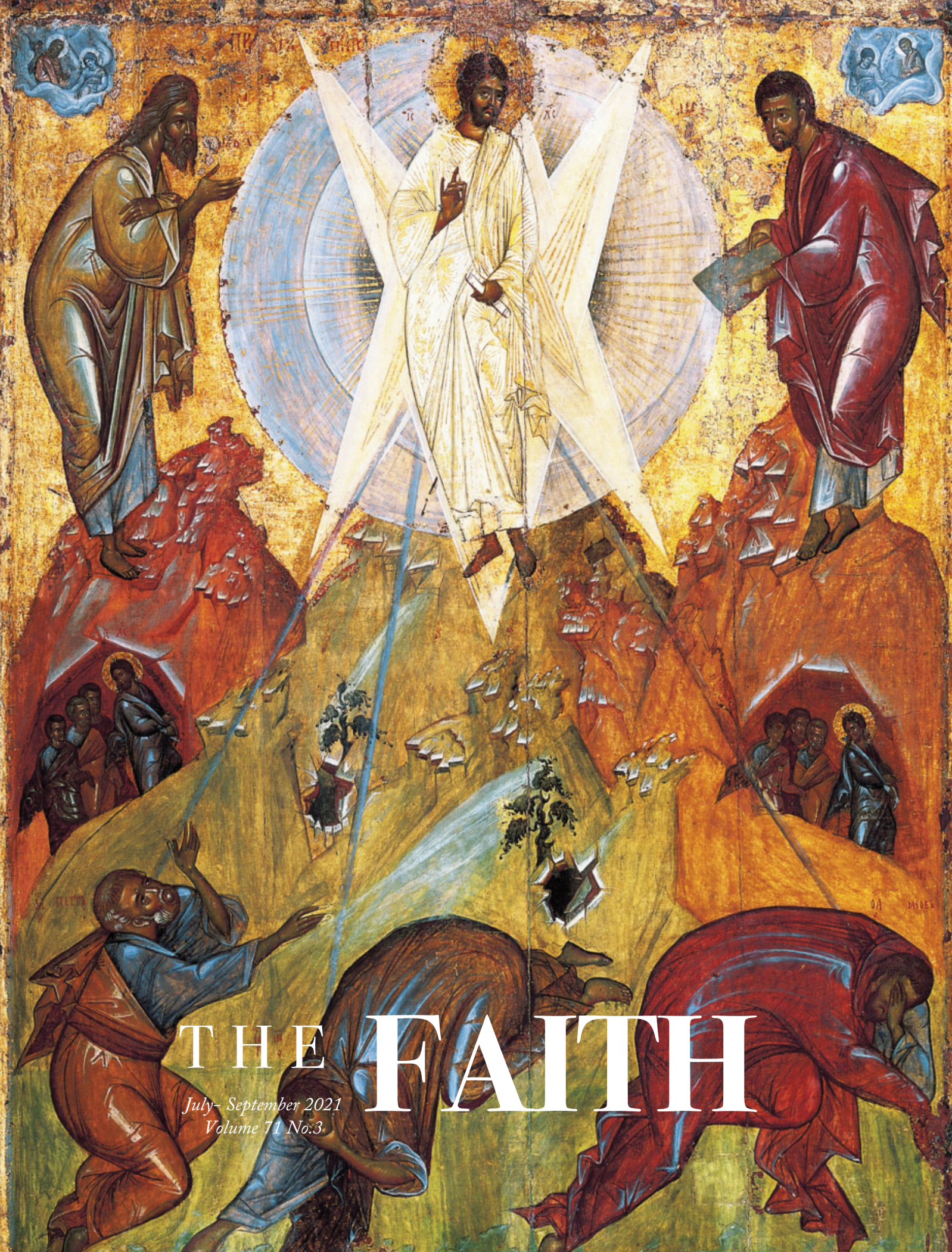

THE FAITH

July- September 2021
Volume 71 No:3

Saint Gregory Palamas. The Light of the Transfiguration is Uncreated

Today we celebrate the noble feast of Christ's transfiguration, and we shall be addressing the subject of the light that shone on that occasion.

"And after six days Jesus taketh Peter, James, and John, and bringeth them up into an high mountain apart, and was transfigured before them: and his face did shine as the sun" (cf. Matt. 17:1-2). The first thing we should consider in this Gospel passage is from what point in time Matthew, Christ's apostle and evangelist, counts the six days preceding the day on which the Lord was transfigured. Six days after which day? Six days after the day when the Lord taught His disciples, saying, "The Son of man shall come in the glory of his Father" (Matt.16:27), and adding, "There be some standing here, which shall not taste of death, till they see the Son of man coming in his kingdom" (Matt. 16:28). He was referring to the light of His transfiguration as His Father's glory and as His own kingdom.

"There be some of them that stand here, which shall not taste of death, till they have seen the kingdom of God come with power" (Mark 9:1). The King of all is everywhere, and so is His kingdom, so the coming of His kingdom does not mean it arrives here from somewhere else, but that it is revealed through the power of the divine Spirit. That is why He said it would come with power. But this power is not for just anyone, but for those who have stood with the Lord, those who have been established in His faith, men like Peter, James and John, who, as the Scripture tells us, were first brought up a high mountain, that is to say, above the lowliness of our nature. That is why God is imagined to be on a mountain, coming down from His heights and leading us up from the depths of our abasement, that He who cannot be contained might, to an extent compatible with our human nature and our safety, be contained. This idea is not something inferior to man's mind, but far superior and more exalted than it, being instilled in it by the power of the Holy Spirit.

The light of the Lord's transfiguration does not come into being or cease to be, nor is it circumscribed or perceptible to the senses, even though for a short time on the narrow mountain top it was seen by human eyes. Rather, at that moment the initiated disciples of the Lord "passed", as we have been taught, "from flesh to spirit" by the transformation of their senses, which the Spirit wrought in them, and so they saw that ineffable light, when and as much as the Holy Spirit's power granted them to do so. Those who are not aware of this light and who now blaspheme against it think that the chosen apostles saw the light of the Lord's transfiguration with their created faculty of sight, and in this way they endeavour to bring down to the level of a created object not just that light - God's power and kingdom — but even the power of the Holy Spirit, by which divine things are revealed to the worthy. They have not heard, or have not believed, Paul's words, "Eye hath not seen, nor ear heard, neither have entered into the heart of man, the things which God hath prepared for them that love him. But God hath revealed them unto us by His Spirit: for the Spirit searcheth all things, yea, the deep things of God" (1 Cor. 2:9-10).

Our Lord Jesus Christ possessed that radiance in His own right. He did not need prayer to illuminate His body with divine light, but He showed how God's splendour would come to the saints and how they would appear. For the righteous shall shine forth as the sun in the kingdom of their Father (Matt. 13:43), and when they have all become divine light, they will behold, as children of that light, Christ's indescribable divine radiance. The glory that proceeds naturally from His divinity was shown on Tabor to be shared by His body as well, because of the unity of His person. Thus His face shone as the sun on account of this light.

He did not manifest a radiance other than that which He already had invisibly. He possessed the splendour of the divine nature hidden under His flesh. This light, then, is the light of the Godhead, and it is uncreated. According to the theologians, when Christ was transfigured He neither received anything different, nor was changed into anything different, but was revealed to His disciples as He was, opening their eyes and giving sight to the blind. Take note that eyes with natural vision are blind to that light. It is invisible, and those who behold it do so not simply with their bodily eyes, but with eyes transformed by the power of the Holy Spirit.

So, rightly believing what we were taught, and understanding the mystery of the Lord's transfiguration, let us make our way towards the radiance of that light. As we long for the beauty of unchanging glory, let us cleanse the eyes of our understanding from all earthly defilements, despising every delight and beauty that is not lasting, for sweet as it may be, it procures eternal suffering, and though it may enhance the body, it clothes the soul in that ugly robe of sin, on account of which the man without the garment of incorruptible union was bound and taken away into outer darkness (cf. Matt. 22:11-13).

May we all be delivered from such a fate by the illumination and knowledge of the pre-eternal, immaterial light of the Lord's transfiguration, to His glory and the glory of His Father without beginning and the life-giving Spirit, whose radiance, divinity, glory, kingdom and power are one and the same, now and forever and unto the ages of ages. Amen.

** Extract from Homily Thirty-Four, Saint Gregory Palamas: The Homilies, edited and translated from the original Greek with an introduction and notes by Christopher Veniamin; with the assistance of the Monastery of St. John the Baptist, Essex, England, Mount Thabor Publishing, 2016, pp. 266-273.*

Volume 71, No. 3
July- September 2021

THE Credinţa FAITH

CONTENTS

COVER: ANNUNCIATION ICON

2 SAINT GREGORY PALAMAS
THE LIGHT OF THE TRANSFIGURATION IS UNCREATED
4 MISIUNEA EPISCOPULUI ÎN DIASPORA
de IPS Mitropolit Nicolae
7 ASSEMBLY OF BISHOPS CONCLUDES 10TH ANNIVERSARY MEETINGS, CREATES NEW AGENCIES
9 A SERIES OF SEVENS
by Rev. Fr. John Downie
11 SHARING THE DIVINE GIFTS
by Fr. George Bazgan
13 NAȘTEREA MAICII DOMNULUI
Predică de Protosinghel Hrisostom – Mănăstirea Putna
16 TÂLCUIREA FERICIRILOR
de Pr. Ștefan Drăgoi
18 COMEMORAREA CELOR ADORMIȚI ÎN DOMNUL ȘI VALOAREA CIMITIRELOR
de Pr. Ioan Ioniță și Pr. Ion Gherman
22 PASTORAL-MISSIONARY CONFERENCE OF THE CLERGY IN THE ROMANIAN ORTHODOX METROPOLIA OF THE AMERICAS
by Fr. George Bazgan
25 VIZITĂ PASTORALĂ ÎN MEXIC
de Pr. Daniel Ene
27 ADUNAREA PROTOPOPIATULUI PENTRU CENTRUL SUA
de Diacon Gabriel Ilieș
28 ROYA CAMP AND THE FEAST OF SAINT JOHN JACOB AT ALLEGAN, MICHIGAN
30 VARA ÎN PRIDVORUL BISERICII. PERIPLU CRONOLOGIC ÎN EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A CANADEI
de Carmen Ognean
32 TURNEUL TRONOS ÎN SUA

Opinions published in this magazine do not necessarily reflect the position of the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas unless so stated.

ANNUAL SUBSCRIPTION:
USA, $10.00
Canada, $15.00
International, $25.00

The Faith Magazine is published quarterly by the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas

Postmaster send address changes to Credinţa – The FAITH,
5410 North Newland Avenue, Chicago IL, 60656-2026, USA

Editorial Board:
His Eminence Metropolitan Nicolae
His Grace Bishop Ioan Casian
V. Rev. Fr. Vasile Mureşan
V. Rev. Fr. Daniel Ene
V. Rev. Fr. George Bazgan

MISIUNEA EPISCOPULUI ÎN DIASPORA

În anul acesta dedicat de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române *Pastorației românilor din afara României*, aș dori să ofer câteva gânduri privind misiunea episcopului printre românii din America.

Aș dori să încep meditația mea printr-o referire la parabola oii celei pierdute. Știm că în Sf. Evanghelie de la Luca, Mântuitorul ne descrie prin mai multe pilde bucuria Tatălui ceresc pentru pocăința celui păcătos. Una dintre ele este pilda oii celei pierdute: *„A zis către ei pilda aceasta, spunând: care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă* ***în pustie*** *și se duce după cea pierdută, până ce o găsește? Și găsind-o,* ***o pune pe umerii săi****, bucurându-se; și sosind acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicându-le: Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută. Zic vouă: că așa și în cer va fi multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință.”* (Luca 15, 2-7).

După această parabolă, Mântuitorul adaugă încă două spre a exemplifica aceeași bucurie a Tatălui ceresc: parabola drahmei celei pierdute și parabola fiului risipitor. Nimic nu poate fi comparat cu bucuria tatălui care își credea fiul pierdut sau chiar mort printre străini și care are din nou posibilitatea să-l primească în brațele sale. Ce putem spune însă despre pilda oii celei pierdute? Oare câți dintre noi (*care om dintre voi*, se spune în pildă) am părăsi nouăzeci și nouă de oi pe care le avem pentru una singură rătăcită? Nu riscăm oare să pierdem mai multe dacă nu avem grijă de ele? Este într-adevăr aceasta calea cea mai potrivită de a ne arăta buni păstori?

La unii Părinți ai Bisericii aflăm tâlcuirea acestei pilde. **Sf. Chiril al Alexandriei** spune: *”A lăsat cele 99 de oi, nu pentru că nu Îl interesa soarta lor. Imposibil! Ci pentru că erau în siguranță, păzite de Mâna Lui cea atotputernică!”*[1] Iar **Sf. Ambrozie**: *”Să ne bucurăm că oaia care s-a rătăcit în Adam este ridicată de Hristos. Umerii lui Hristos sunt brațele Crucii. Bogat este Păstorul căruia noi îi suntem toți a 100-a parte. El are nenumărate oștiri de îngeri, arhangheli, domnii, stăpâniri, tronuri și altele pe care le-a lăsat în munți. De vreme ce sunt făpturi raționale, se bucură de mântuirea oamenilor.”*[2] Înțelegem de aici, ca și din alte locuri, că cele 100 de oi reprezintă creația rațională, cele 99 de oi, lumea îngerilor, iar cea a 100-a pierdută, firea umană pentru care Fiul lui Dumnezeu s-a întrupat.[3] S-a coborât pe pământ Însuși Fiul lui Dumnezeu în căutarea omului pierdut pentru a-l readuce împreună cu îngerii în Împărăția lui Dumnezeu-Tatăl. Și pentru aceasta a lăsat firea îngerilor în grija Tatălui spre a înmulți bucuria Acestuia pentru aflarea firii omenești rătăcite.

Ca să înțelegem însă **deplin** această bucurie trebuie să fim și noi în situația părintelui care își pierde fiul sau al păstorului căruia i se rătăcește o oaie. În această situație suntem toți, ierarhi și preoți, care am fost chemați la misiune printre frații ortodocși români împrăștiați în toată lumea. Misiunea aceasta o primim de la Dumnezeu și o asumăm ca atare. Cu convingerea că oaia cea rătăcită ne așteaptă să o îndrumăm înapoi în staul. Dar oare cât de des și de intens trăim această bucurie a păstorului celui bun? Frații noștri au părăsit țara ca să caute o viață mai prosperă financiar. Se luptă cu toții pentru această viață mai bună. În care moment al acestei lupte poate interveni glasul păstorului? Cât este el de ascultat și ce ecou are în sufletele păstoriților? Câți dintre ei îl recunosc a fi glasul Păstorului tuturor? Care sunt mijloacele pastorale pentru ca păstoriții să asculte de glasul păstorului?

Meditația mea asupra misiunii episcopului în Diaspora încearcă să răspundă la aceste întrebări considerând principalele aspecte ale responsabilității episcopale.

Cunoaștem cuvintele Sf. Ciprian al Cartaginei și ale Patriarhului Dositei despre **rolul episcopului în Biserică**: ”Biserica este unitatea credincioșilor cu episcopul, a turmei cu păstorul. Episcopul este în Biserică și Biserica în episcop;”[4] ”demnitatea de episcop este atît de necesară pentru Biserică, încât fără el nu se poate numi Biserica biserică, nici creștinul creștin.”[5] Această poziție a episcopului nu este nicidecum evidentă pentru mulțimea de români ortodocși plecați din România și lipsiți de educație religioasă. Corporațiile americane oferă modelul unui președinte sau ofițer executiv (CEO) care angajează și concediază, care cere executarea planului și oferă recompensă fără vreo preocupare pentru ce gândește, simte sau suferă angajatul. În Biserică, creștinul se cuvine să descopere o altă lume, cea a Împărăției lui Dumnezeu, care funcționează după alte legi, nu cele ale lumii, ci cele ale lui Dumnezeu. **În Biserică creștinul îl întâlnește pe episcop și pe preot și așteaptă cuvânt de mângâiere și de întărire, așteaptă sfat și îndrumare pentru a-și continua viața mai mult sau mai puțin corporatistă din afara Bisericii. Dezrădăcinați de pământul natal, creștinii ortodocși români din America își caută alte**

rădăcini, cele spirituale, în Biserica lui Hristos. Nu puțini sunt cei care mărturisesc că nu au mers la Biserică în România sau au făcut-o numai foarte rar, care nu au avut așadar o viață religioasă, dar care caută, odată ajunși în America, un echilibru spiritual pentru ei și familie. Acest echilibru nu îl pot afla decât în Biserică. Întâlnirea cu ei ne lămurește pilda oii celei pierdute și urmăm exemplul Mântuitorului de *a ridica pe umeri* oaia cea cuvântătoare și de *a ne bucura* de aflarea ei.

Cea **dintâi responsabilitate** a episcopului în Biserică este aceea de **a prezida adunarea euharistică și de a săvârși Sfintele Taine.** Cunoaștem cuvintele Sf. Ignatie al Antiohiei despre această întâietate a episcopului întru slujire: "Sârguiți-vă să faceți toate în armonia lui Dumnezeu, episcopul prezidând în locul lui Dumnezeu, prezbiterii în locul colegiului apostolilor, iar diaconii cei foarte dulci mie încredințați cu slujirea lui Iisus Hristos... Să nu fie nimic între voi nimic care să vă poată împărți, ci fiți uniți cu episcopul supunându-vă prin el lui Dumnezeu în Hristos."[6] Din aceste cuvinte înțelegem prima și cea mai importantă responsabilitate a episcopilor din diaspora care, de multe ori, nu se bucură de privilegiul de a avea o biserică ortodoxă în proprietatea comunității românești sau organizată după rânduiala ortodoxă. Multe din parohiile noastre închiriază biserici ne-ortodoxe sau diferite spații pe care se străduiesc să le împodobească, pentru o perioadă sau numai pentru Sf. Liturghie de duminică, pentru slujbele ortodoxe.

Înainte de a le vorbi preoților și credincioșilor despre organizarea Bisericii, despre rânduielile ei, despre statute și regulamente, despre activități pentru copii și tineri, episcopul trebuie să le transmită dragostea față de Dumnezeu, dragostea de a sluji în Biserica Ortodoxă, de a împlini slujbele rânduite, de a participa la Sfintele Taine și ierurgii, la Canonul Sf. Andrei Criteanul și Liturghia Darurilor în Postul Sf. Paști. "Unde și când Înaltpreasfințite, căci nu avem biserica noastră și mulți dintre noi lucrăm peste săptămână, în frunte cu preotul", îmi spun creștinii noștri. Avem aici *două probleme pastorale* importante: cum înțelegem să fim creștini ortodocși și cum plănuim SĂ AVEM spațiu și timp pentru rugăciunea comunitară. Începem cu alfabetul viețuirii creștine, cu explicarea importanței rugăciunii personale și a celei comunitare, cu importanța participării la Tainele Bisericii. Descoperim repede multă neînțelegere și mirare, căci viața cea nouă pe care românii imigrați în America o caută nu le permite timp pentru pentru toate cele ale sufletului. Și continuăm citind și explicând cuvintele Mântuitorului: "*Ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul în schimb pentru sufletul său?*" (Marcu 8, 36-37). De la aceste cuvinte pornim lupta pentru sufletele celor pe care i-am primit spre păstorire.

Înțelegem că, legată de cea de slujitor, următoarea

responsabilitate a episcopului este cea de **Învățător,** așa cum se spune la Sf. Liturghie, "drept învățând cuvântul adevărului". Ca urmaș al Apostolilor, episcopul este, în Biserica locală, *cel mai destoinic și vrednic de ascultare tălmaci al credinței*.[7] Sf. Irineu de Lyon ne spune că episcopul este investit prin însăși hirotonia sa, instituțional și harismatic, cu o putere pe care preoții, diaconii și laicii nu o au, cu **harul sigur al adevărului.**[8] Această responsabilitate urmează celei de slujitor, dar reprezintă, pentru misiunea pe care suntem chemați să o împlinim în America, temelia pe care putem zidi o casă trainică a viețuirii creștine autentice. **De aceea, episcopul trebuie să fie primul învățător în eparhie, să îndrume și să organizeze activitatea catehetică pentru adulți, tineri și copii. Pentru adulți** avem nevoie de predici, lecții de catehism, studiu biblic, vizite pastorale, conferințe, seri duhovnicești, simpozioane, biblioteci parohiale (și pentru tineri și copii) și pangare cu un minim de cărți de rugăciune și învățătură. Activitatea catehetică trebuie să se refere apoi la pregătirea pentru primirea Sfintelor Taine, respectiv: întâlniri catehetice și spovedania părinților, mirilor și nașilor înainte de fiecare Botez și Cununie și continuarea pastorației cu aceștia și după săvârșirea respectivelor Taine. **Pentru copii și tineri**: școala de duminică, olimpiada de religie, tabere și pelerinaje, discuții și activități specifice. **Pentru părinți și copii împreună**: încurajarea și educarea familiilor să își cunoască credința și să o trăiască acasă, în familie și în societate.

În exercitarea responsabilității de **Învățător**, episcopul trebuie să le amintească constant preoților și credincioșilor despre **spațiul și timpul** necesare pentru educația religioasă a copiilor și tinerilor. Prelungirea proiectelor de construcție a claselor de religie pentru copii și a celor pentru activități pentru tineri poate duce la pierderea din Biserică a mai multor generații de copii.

Melting-potul american își face simțită prezența și în unele biserici ortodoxe care au început să uite unele rânduieli din cele amintite și crează multă confuzie printre credincioși prin relativizarea slujbelor și a misiunii catehetice despre care am vorbit (ex: nu se mai știe exact ce este Postul, Liturghia Darurilor, se ignoră pregătirea pentru primirea Sf. Taine, etc). Este vrednic de pomenit aici **Pr. George Florovsky** care spune: **"Biserica îl are pe episcop drept centru de convergență și este cuprinsă în episcop (ecclesia in episcopo); tot așa episcopul este dator să cuprindă în sine Biserica, mărturisind și înfățișând credința și trăirea Bisericii."**[9] În multe instanțe, "tradițiile" diferitelor jurisdicții ortodoxe prezente în America nu contribuie la îmbogățirea tezaurului Ortodoxiei, ci sunt prilej de neînțelegere și sminteală. De unde necesitatea urgentă a unei mult mai bune împreună-lucrări a tuturor episcopilor ortodocși din America pentru a oferi Tradiția cea adevărată a Bisericii membrilor comunităților noastre și ne-ortodocșilor care doresc să le cunoască.

Și astfel ajungem la o altă responsabilitate a episcopului, aceea de a fi un **factor de unitate.** Această responsabilitate era evidentă în Biserica primară când episcopul prezida unica sinaxă euharistică într-o cetate. **Această imagine poate redeveni evidentă în parohiile noastre din diaspora prin prezența deasă și eficientă a episcopului în parohii la Sf. Liturghie, la activități cu tinerii și cu copii, la seri duhovnicești cu adulții, la întâlniri cu Consiliul parohial pentru a discuta problemele și proiectele parohiei.** Unitatea pe care episcopul o poate crea în jurul său în episcopie prin această prezență în parohii devine evidentă prin dragostea filială și atașamentul preoților și credincioșilor față de episcop. Trebuie să recunoaștem că ceea ce numesc aici *evidență* este un ideal pe care nu trebuie să îl uităm, pe care trebuie să avem curajul să ni-l amintim în momentele tensionate ale misiunii noastre.

Unitatea pentru care episcopul trebuie să lucreze în diaspora se referă apoi la **relațiile cu celelalte jurisdicții ortodoxe împreună cu care trebuie să colaboreze pentru a aduce o mărturie unică, puternică și vie a Ortodoxiei într-o lume tot mai secularizată.** Constatăm cu tristețe în multe instanțe separarea noastră după etnie în diferite parohii sau jurisdicții și absența unor manifestări ale unității Ortodoxiei tocmai acolo unde este mai multă nevoie, în țările unde Ortodoxia este minoritară. Despre societatea americană putem spune că percepe Ortodoxia mai degrabă ca o multitudine de Biserici organizate după modelul protestant. În acest context, nu putem decât să deplângem lipsa de înțelegere a multor frați episcopi în împlinirea acestei responsabilități a unității în Biserica cea Una a lui Hristos, unitate pe care să o dăruim măcar generațiilor viitoare care vor fi, că vrem sau nu, cu toții AMERICANI. **Testamentul Mântuitorului privind unitatea creștinilor și misiunea la care am fost chemați în America se vor împlini pentru copiii și nepoții noștri dacă se vor mai identifica ca și ORTODOCȘI și vor trăi o viață personală și de familie în chip ortodox.**

Putem împlini această prezentare a responsabilității episcopului pentru unitate amintind cuvintele Pr. George Florovsky: "fiecare Biserică locală își află în episcop **centrul și unitatea**, nu numai pentru că el este ocârmuitorul și păstorul ei într-un anumit loc, ci pentru că prin el se află întotdeauna în tainica "catolicitate" a Trupului Bisericii din toate timpurile."[10] Cuvintele acestea poartă o semnificație profundă astăzi când lumea ortodoxă este tulburată tocmai prin neînțelegeri grave privind apartenența la Biserica ORTODOXĂ din toate timpurile.

Împlinind responsabilitățile de slujitor și învățător, episcopul se arată **Păstor și Părinte al credincioșilor și preoților** încredințați lui, după cuvintele Sf. Apostol Pavel: "*Luați aminte la voi înșivă și la toată turma întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu*" (Fapte 20, 28). Păstorirea și paternitatea episcopului trebuie să fie după chipul Tatălui ceresc, să împlinească slujirea cu blândețe și bunătate. **Păstorirea credincioșilor trebuie să se vadă nu în măreția cârmuirii, ci în *smerenia slujirii*. Și în aceasta episcopul îi urmează lui Hristos Însuși și se poate bucura de o ascultare și supunere duhovnicească din partea credincioșilor și a preoților săi**, după cuvintele **Sf. Ignatie al Antiohiei:** "Supuneți-vă episcopului ca Domnului, căci el ‚*privegheazǎ pentru sufletele voastre ca unul ce are sǎ dea seama lui Dumnezeu*' (Evrei 13, 17). De aceea, îmi păreți viețuind nu după om, ci după Iisus Hristos".[11]

Pentru împlinirea acestei *viețuiri după Iisus Hristos* în comunitățile noastre am fost chemați în America, episcopi și preoți, pentru oaia cea pierdută pe care să o readucem în staulul Bisericii. Am întâlnit mulți care au dorit să recunoască glasul bunului păstor și am simțit bucuria de a fi și eu unul din cei chemați la această misiune. I-am întâlnit chiar pe cei care s-au bucurat că parabola Mântuitorului încă se împlinește. Am simțit nu numai bucuria, dar și responsabilitatea unei asemenea chemări. M-am rugat lui Dumnezeu să miște sufletele celor care aveau ezitări privind rostul unei asemenea misiuni. **Ceea ce pot spune după 19 ani de misiune în America este faptul că parabola mai descoperă un înțeles: anume că bucuria păstorului nu este izolată, ea este însoțită de recunoștința și bucuria celui ce a regăsit drumul spre staul.**

+ Mitropolitul Nicolae

Notes

1 *Omilia 106, Commentary,* Ch. 15, 428, în *The Orthodox New Testament, The Holy Gospels,* vol. 1, printed by Holy Apostles Convent, Buena Vista, Colorado, USA, 2000, p. 356.
2 *Exposition of the Holy Gospel according to St. Luke,* Bk. VII, 209, 210, în The Orthodox New Testament, p. 356.
3 Vezi și *Orthodox Bible Study,* notă la Luca 15, 4.
4 Sf. Ciprian al Cartaginei, *Epistole,* LXVI, 8, la Jean-Claude Larchet, *Biserica, Trupul lui Hristos,* vol. I, Sofia, 2013, p. 184.
5 Mărturisirea lui Dositei, X, la Jean-Claude Larchet, *Biserica, Trupul lui Hristos,* p. 184.
6 Epistola către Magnezieni, VI, în Diacon Ioan I. Ică jr, *Canonul Ortodoxiei, I, Canonul Apostolic al primelor secole,* Deisis/Stavropoleos, 2008, p. 435.
7 Vezi *Canonul 19 Trulan:* "episcopul să învețe cuvintele dreptei credințe culegând din Scriptură. Și dacă s-ar dezbate vreun cuvânt din Scriptură, pe acesta să nu-l tâlcuiască altfel decât au arătat dascălii Bisericii mai degrabă decât alcătuind cuvântări proprii ca nu cumva să greșească."
8 *Contra ereziilor,* IV, 1, 2.
9 Fragments théologiques, Messager de l'Exarchat du Patriarcat russe en Europe occidentale, 105-108, 1980-1981, p. 66, la Jean-Claude Larchet, *Biserica, Trupul lui Hristos,* p. 193.
10 Le Sacrament de la Pentecôte, în *Le Messager orthodoxe,* 149, 2009, p. 4-5, la Jean-Claude Larchet, p. 201.
11 Epistola către Tralieni, II, 1, în *Canonul Ortodoxiei,* p. 438.

Assembly of Bishops Concludes 10th Anniversary Meetings, Creates New Agencies

WASHINGTON DC - The Assembly of Canonical Orthodox Bishops of the United States of America convened in person for the first time since the beginning of the COVID-19 pandemic, in Washington, D.C. October 2-5 for its 10th Anniversary Meeting. This is the first in-person meeting presided over by Archbishop Elpidophoros. **Twenty-nine Hierarchs participated in-person and were joined by seven Hierarchs who participated virtually. In their opening session, they called to mind the losses suffered over the past year and a half, due to the global pandemic, and offered prayers for the continued health and recovery of the faithful and all people.**

The events began on October 2nd with a meeting of the Executive Committee. Later that

evening, all the Bishops gathered at Saints Peter and Paul Antiochian Orthodox Church in Potomac, Maryland for Great Vespers, presided over by Metropolitan Joseph, Vice-Chairman of the Assembly. A reception hosted by the parish for local clergy and their families followed.

On Sunday, October 3rd, members of the Executive Committee – Archbishop Elpidophoros (GOA), Metropolitan Joseph (AOCA), Bishop Irinej (SOC), Metropolitan Nicolae (ROC), Bishop Saba (GOC), Metropolitan Tikhon (OCA), and Metropolitan Gregory (ACROD) – concelebrated the Divine Liturgy at Saint Sophia Greek Orthodox Cathedral in Washington, D.C. **This historic event was the first time the Assembly opened with a concelebration of the heads and representatives of the jurisdictions, fostering the bond of love and communion.** The sermon was offered by Metropolitan Tikhon. After the Liturgy, they engaged with the faithful during a reception hosted by the parish.

The Bishops then engaged the local faithful at a Networking Charity Event at the Museum of the Bible on Sunday evening, where a panel of youth and young adults presented challenges and opportunities facing the youth today as well as how the Church can support youth in remaining faithful. **At the conclusion of the panel, all the participants joined the Bishops in assembling hygiene kits to be distributed by IOCC (International Orthodox Christian Charities) to those in need.**

In his opening remarks on Monday, October 4, Archbishop Elpidophoros, Chairman of the Assembly, shared his joy that the Hierarchs were able to gather in person this year, continuing their 10th Anniversary Celebration. He also expressed sorrow at the falling asleep in the Lord since the last gathering of Metropolitan Theodosius of the OCA, Metropolitan Maximos of the GOA, and Archbishop David of the OCA; and joyfully welcomed the new members to their first Assembly meeting.

The Chairman spoke about unity in diversity: "Orthodoxy, as we all know, is not a federation of Churches, but a family – a very large global family." He also spoke about the current climate in America and challenges posed by the culture, and the Assembly's responsibility to be a unified voice defending the traditions of the Church, while being balanced and above all else pastoral.

In 2020, the Hierarchs declared 2021 the "Year of the Youth." Thus, a highlight of this gathering was the formation of two new transformational Assembly Agencies focused on serving youth and young adults to better address their needs. **A pan-Orthodox Agency for Youth and Young Adults will prepare and provide effective resources, programs, tools, and gatherings to assist ministry workers, clergy, parishes and parents in order to form and strengthen future generations of engaged and faithful Orthodox Christians.** The new **Orthodox Volunteer Corps** will respond to the deep desire of our Orthodox young adults to serve others, by providing year-long immersive service opportunities in nonprofit organizations. These two new Agencies will continue the Assembly of Bishops' focus on youth and young adults.

The Assembly also reviewed the extensive work of its Committees and Task Forces undertaken over the past year and considered committee proposals. The Assembly approved the ongoing work of the Committee for Canonical Matters to continue developing a clergy database, the Committee for Youth's upcoming Orthodox Camping and Youth Worker Conference to be held in the first quarter of 2022, and the Committee for Chaplaincy's Institutional Chaplaincy Program. The Mental Health Task Force reported that it will continue its work having completed the Mental Health Needs Assessment Survey by developing program proposals based on the results.

On their final day of meetings, the Hierarchs engaged in a thoughtful dialogue about their respective practices for the reception of converts into the Orthodox Church. As a result, the Assembly approved the formation of a Task Force, under the oversight of the Committee for Pastoral Practice, to examine the issue of the reception of converts into the Church.

The last session of the meetings examined the North American Orthodox-Roman Catholic Theological Consultation, looking at the past, present, and future of the historic and important ministry.

The Assembly of Bishops also introduced a new iPhone/Android App that will allow the Assembly to gather valid research in order to better meet the needs of the faithful. The App will also serve as a tool to enhance and promote communication among the Hierarchs and the faithful. The App will roll out in phases starting late 2021/early 2022.

As the meetings were underway in Washington, D.C., the Assembly acknowledged the joint statement of Ecumenical Patriarch Bartholomew, Pope Francis, Archbishop Justin of Canterbury, Metropolitan Hilarion of Volokolamsk, Rev. Ioan Sauca, WCC Acting Secretary General, and other global faith leaders on the climate prior to the upcoming United Nation's Climate Conference (COP-26).

Before concluding, the Hierarchs agreed to convene again October 2-4, 2022. They regretted the absence of their Brother Hierarchs of the Moscow Patriarchate and reiterated their invitation to participate in the following Assemblies.

A SERIES OF SEVENS

In our last article, we discovered that *The Apocalypse* is Christ's self-revelation to St John which he shares with the world. We also saw how it is the duty of Christians to embrace the tension between our current life and the longing for Christ's second coming.

We hinted at two distinct approaches towards understanding the Holy Scriptures in general and the Book of Revelation in particular. One approach is the scholastic, which typically attempts to overcome the chronological distance between when the book was written and our modern life. This method analyzes the historical and cultural context of who wrote it, to whom it was written, the language in which it was written along with its manuscripts, texts, etc. This way predominantly uses our rational faculties.

The more Orthodox approach, however, is to be fully cognizant that it is the distance between us and God that is the problem; not the chronological or cultural divide between the author and us. **No academic study can force Jesus Christ to reveal Himself to our soul through Holy Scripture; only our humble repentance, and more importantly the grace of God. These two approaches, though distinct, should be complementary, not mutually exclusive.** The temptation is to rely on our reasoning, since it is so much easier than cleansing our heart and acquiring grace.

In this article we will continue to untangle some of the powerful imagery and themes of the book that present themselves in the first 6 chapters. We will attempt to treat the book in 3 articles, including the present.

The first verse begins with "*The Revelation of Jesus Christ*," because it is not a revelation of one Person of the Holy Trinity to Another, but the Son of God's Revelation to us humans as Jesus Christ, the man and God. "*Blessed is he who reads and those who hear the words of this prophecy and keep those things which are written in it; for the time is near*" *(1:3). Who reads* (αναγινωσκων) meaning precisely one who reads out loud like a reader in a church. *Who hear the words* because in ancient times the Holy Scriptures were too expensive to have at each home. They were usually only heard while someone read them out loud. Very subtly St John hints at one of the essential keys of interpretation, the number 7. Blessed, μακαριος, is used precisely seven times in this book. **The number seven is used by St John in the Hebrew tradition. It means fullness, completion and perfection. It also refers to the entire creation (cosmos), since God made it in seven days.**

In fact there are many of these numeric codes in the book. In ancient times letters were used as numbers, each having a specific value. We see a whole series of terms that are used precisely seven times in the Book of Revelation: son υιος, tree ξυλον, lampstand λυχνιον, Christ Χριστος, mark χαραγμα, worthy αξιος, and sign σημειον.[1]

This pattern of sevens unfolds in an intensely liturgical drama. It begins on the Lord's Day, after the Divine Liturgy. St John hears a voice that commands him to write seven letters to the seven churches. He turns to "*see the voice*." The voice is Christ, the Alpha and Omega, the First and Last. The Son of Man, an additional name for Christ, stands in the midst of seven lampstands holding seven stars in His hand, in priestly attire. He explains the mystery: the seven stars are the angels of the seven churches and

the lampstands the seven churches. As part of the Old Testament Temple, lampstands were mentioned together with the bread of the presence (Num. 8:1-4) and their light represents God's presence.

The angels are either literal angels overseeing the churches (St. Andrew), the seven chief angels of Tobit 12:15 (Archbishop Averky), the bishops of the churches (Sysoev), or even an image of the Holy Spirit like in Isaiah 11:1-3.

The seven churches formed a trade route and were connected by a common path. Ephesus, Smyrna, etc. are the historical churches which St John ministered to, but symbolically represent the complete ecumenical Orthodox Church. The seven stars are in the Son of Man's hand, showing that Jesus Christ is always with His Church and is in complete control. We are in His all-powerful and all-loving hands. For the Apocalypse we must remember that seven is the number of completion and

fulfillment. Without this perspective the book will be unintelligible.

The seven letters to the seven churches share the same pattern. Each church is encouraged for some good they have done: "*I know your works, your labor, your patience*" (2:2), criticized: "*you left your first love*" (2:4)[2], warned: "*repent… or else I will… remove your lampstand*" (2:5), and finally given a promise of reward for those who overcome: "*I will give to eat from the tree of life, which is in the midst of the Paradise of God*" (2:7). These four elements vary in their content but the pattern remains, overall.

There are two exceptions to this pattern. Smyrna and Philadelphia are not criticized but encouraged because they face fierce martyrdom and suffer from the synagogue of Satan, the Jewish assembly that rejected Jesus Christ their God.

There are too many beautiful details concerning these 7 churches to mention them all, but we will highlight a few that seem to be most pertinent.

Firstly, a portion of these seven churches existed up until the last century. In 1922 with the exchange of populations between Greece and Turkey it appears that this nearly 2,000 year old prophecy has been fulfilled and the lampstands of Asia Minor have been removed! **The very churches recorded in Revelation ceased to exist just 100 years ago.**

It is in the letter to Sardis and Laodicea that we have the most trenchant rebukes. Sardis: "*I know that you have a name that you are alive, but you are dead*" (3:1). For Laodicea St John uses the imagery of the hot springs some miles away which became contaminated and unpleasant as the water reached the city: "*So then you are lukewarm, neither cold nor hot, I will vomit you out of My mouth*" (3:16). These criticisms speak directly to the greatest temptation for Western Orthodoxy: **indifference**. Man feels self-sufficient, and there is no need for a dynamic relationship with the living God when he is surrounded by wealth, technology, entertainment, secularized society and an increasingly secularized church.

There is great hope in these letters. In the letter to Philadelphia Christ promises, "*Because you have kept My command to persevere, I also will keep you from the hour of trial which shall come upon the whole world, to test those who dwell on the earth*" (3:10). St Andrew sees this verse as a literal deliverance and protection. Fr Mitilinaios, along with the OSB[3], sees this as preservation of faith in the midst of the same trials that befall the whole world. During the hour of trial and such tribulations it will seem to many that God is absent. Those that persevere will have a great reward: "*I will write on him My new name*" (3:12).

After the letters draw to a close, the heavenly worship opens up to us and we gaze with St John into heaven and see God's magnificently adorned throne (4); surrounded by a rainbow (His eternal covenant through Noah), made of precious stones[4] and surrounded by 24 linen-clad and crowned elders (representing the 12 tribes and the 12 apostles – the fullness of the church), bowing in liturgical and priestly worship. There are four mysterious living creatures (ζωον), full of eyes (having all knowledge): one like a lion (royalty and majesty), the second like a calf (power and strength), one like a man (intellect) and another like an eagle (Theology)[5], all with six wings always praising God: "*Holy, holy, holy, Lord God Almighty, Who was and is and is to come!*" (4:8)[6]

This throne is most likely the Father's, which is why it is described in great detail, but He is not described at all. **The throne is God's mercy seat, an altar, the place of His rest. We enthrone God in our hearts through receiving the Eucharist. God is enthroned in His saints** (St Andrew).

The name, *Who was and is and is to come*, is from God's name, **the famous Tetragrammaton (YHWH) proclaimed at the burning bush: the I Am.** The Hebrew language at Moses' time had no written vowels, so the I Am could be conjugated in past, present and future, and reveal God's holy other, uncreated mode of existence.

In the final doxology of the chapter, the elders cast their crowns before the Father showing that He is the Master and cause of victory.

We proceed on towards one of the more moving presentations of Revelation. The Father has a scroll in His hand, reminding us of Ezekiel 2:9. It is an enigmatic, tightly wound scroll[7] – no one can open it. No one in heaven or earth! St John weeps deeply because no one can be found to open and read the scroll.[8] No one of created nature is worthy to unravel the mystery of being (St Andrew).

In the end, it is the Lamb *as though it had been slain* (5:6, Jesus Christ, who was crucified and rose again) that is the only one found worthy (αξιος). So this scene unfolds like the ordination of a bishop, priest, or deacon when the entire assembly is asked if the candidate is worthy and the congregation answers by chanting Axios! He is worthy! It is His death, suffering, and resurrection that makes Him worthy. He is the permanent consolation for those that suffer. He has seven horns (all-powerful) and seven eyes (all-knowing). He can open the scroll with seven seals because He knows what it's like to die and has the power to conquer even as a lamb.

As the set of seven letters draw to a close, three distinct series of seven plagues are introduced beginning with the Seven Seals. There are the Seven Seals, the Seven Trumpets and the Seven Bowls.

It is important to note that in terms of prophecy these three series of seven do not follow each other chronologically. We have been living these visions ever since Christ came to earth. These plagues are how the world works and are not meant to cause panic but the realization that our only true and sure hope is Jesus Christ, the Father, and the Holy Spirit. It must be stressed that these plagues are how the world always works. If you will, they are similar to the four gospels, each tells the same story from a slightly different perspective.

The Latin Fathers saw the Seven Seals as the 7 major events of Christ's life: 1. Nativity; 2. Baptism;

3. Passion; 4. Burial; 5. Resurrection; 6. Ascension; 7. Enthronement at the right hand of the Father. The Seven Seals open with the "four horseman of the apocalypse," as they are commonly known.[9]

Most commentators see the "plagues" of the Seven Seals (6-8) more literally and can be summarized in order: 1st war[10]; 2nd civil war and crime; 3rd famine; 4th all of the previous plagues killing 1/4th of the population; 5th martyrdom; 6th cataclysms – the sixth seal jumps ahead and begins to announce the full end of time; it is not partial and the disasters are of a truly cosmic dimension having to do with the entire universe. In this seal the heavens will roll up like a scroll, meaning either they will wear out and be worn down (Mitilinaios) or it is a symbol for the Church (Latin Fathers). The Church will turn inward and be undecipherable to those outside it, just as you can't read a scroll that is bound up.

The Seventh Seal is the inauguration of the Seven Trumpets. So the last of the seven seals starts a whole new series of seven plagues, and contain too much meaning to deal with here.

In conclusion, we can see an underlying symbolic number seven which St John uses to draw our attention to his beloved themes.

In our next article we will cover the Seven Trumpets, the small scroll, the two witnesses, Elijah and Enoch, the Child, the Woman and the Dragon, and even the mark of the beast.

May our Lord Jesus Christ bless our endeavors to unlock the meaning of this amazing book in our hearts!

Rev. Fr. John Downie

---

[1] This can't be coincidental, especially because there are other important words used precisely with Hebraic and Christian meaning: Spirit 24, worship 24, amen 8, altar 8, Jesus 14, presbyter 14, Jerusalem 3, priest 3, tent 3. Even beast is used precisely 39 times, the number of years the Jews wandered in the wilderness of sin. These statistics were discovered using Bibleworks morphological searches in Koine Greek. 24 would be a symbol for both the Old and New Testament priesthood and the 24 ranks of priests indicated in I Chronicles; 14 is a multiple of 7; 8 is often seen as referring to the eternal age to come as the first day of the new creation; 3 of course being the number for the Holy Trinity.

[2] See Father Zacharia from Essex's entire volume with this text as title, *Remember Your First Love.*

[3] *The Orthodox Study Bible.*

[4] Jasper – light green; evergreen, the life giver, the first life of sprouting plants. Also St Andrew records St Epiphanius' belief that jasper heals wounds provoked by iron if jasper is put on the wound.

[5] There are several alternative interpretations. St Andrew suggests these 4 as representing various aspects of Christ's incarnation: lion – king; calf – priest & sacrifice; man – becoming man for our sake; eagle – the provider of the life-giving spirit. He mentions they might be aspects of God (not just Jesus). They might also be the highest rank of angelic creatures. We currently have these images as the symbols for the Gospels. They are in the Old Testament – Ezekiel 1:4-20.

[6] See *Isaiah* 6:2

[7] *Κατα εσφραγισμενο* tightly wound here symbolizing incomprehensible

[8] Saint Andrew of Caesarea, *Commentary on the Apocalypse*, The Catholic University of America Press, USA, 2011 "We think the small scroll is the all-wise memory of God, in which, according to David, all things are written and there is the 'abyss of the divine judgments'. The things written on the outside are easily understood according to the literal meaning, but the things inside symbolize the spiritual meaning and are very hard to comprehend.", pg. 85

[9] See Zachariah 1:7-17 for an earlier and similar vision of four horses.

[10] St Andrew sees the first seal as the apostles' victory and the gospel's victory over the devil.

Sharing the Divine Gifts

"So My heavenly Father also will do to you if each of you , from his heart, does not forgive his brother his trespasses." (Mat. 18:35)

The above motto is actually the conclusion of the parable of the unforgiving servant (Mat. 18:22-35), which was told in response to Peter's question: "Lord, how often shall my brother sin against me, and I forgive him? Up to seven times?" (Mat. 18:21). As an eyewitness, together with the other apostles, to the countless miracles, especially healings, performed by Christ, whereby in almost every case the dispensing of the divine healing power was preceded by the forgiveness of sins ("Your sins are forgiven"), Peter's question seems to be justified. Being very accustomed to the Law of the Old Testament, which was very precise and defined by strict boundaries, Peter was puzzled by the fact that

the Master, Jesus Christ was forgiving people's trespasses on a daily basis without keeping track of who was forgiven and how often. Since seven was a holy number, he assumed that it was an indication of certain limits that had to be imposed on everything: "Up to seven times?" Conventional wisdom would tell us that after forgiving somebody five or seven times one would begin to feel himself the benefits of the gift of forgiveness and continue to do so indefinitely. But the Law was the Law!

This entrenchment in the details of the Law of the Old Testament precluded many to realize that the Law was only a guide and that it wasn't perfect. The Lord's answer to Peter's question "I do not say to you up to seven times, but up to seventy times seven" is in perfect harmony with how Christ saw His role as the Incarnate Son of God, as a Redeemer: "Do not think that I came to destroy the Law or the Prophets. I did not come to destroy but to fulfill." (Mat. 5:17). If then seven was a holy number, seventy times seven was not meant to establish a new limit but to emphasize the idea of limitless, infinite.

The Savior, then, proceeds to tell the parable of the king who wanted to settle accounts with his servants. When one of the servants who owed him ten thousand talents was unable to pay, the king ordered him to be sold with his family and all possessions and payment be made. Upon hearing the dreadful sentence, the servant fell down and said: "Master, have patience with me, and I will pay you everything." Out of compassion, his master released him and forgave him all his debt.

As soon as the newly debt free servant stepped out of the judgement room, he met a fellow servant who owed him a meager sum of one hundred denarii. He grabbed him by the throat and demanded full payment. The co-servant did exactly the same as he had done only moments before. He fell down and asked for more time/patience. Instead of applying/dispensing/sharing the same compassion his master had shown him, he threw his co-servant in prison.

Upon learning about this heartless form of judgement, the master called him back and said: *"You wicked servant! I forgave you all that debt because you begged me. Should you not also have had compassion on your follow servant, just as I had on you?"* And in his anger, the master delivered him to the jailers until he should pay all his debt.

The parable concludes with the warning that I used as a motto.

The first thing we ought to keep in mind is the fact that this is a parable, which was a very predominantly used and a very effective form of teaching in the old times. Whenever we read or hear these parables, we tend to detach ourselves from the situation and take the attitude of outsiders as if they have nothing to do with us. When we eventually and inevitably decide to get emotionally involved in the story (that's the beauty of these parables), we never fail to condemn the bad and side with the good, in this case, agreeing with the master's final sentence and even become (emotionally speaking) jailers. This phenomenon is not specific to Christians only and certainly not exclusive to the Orthodox faithful. Anybody who has nothing to do with Christianity and therefore, reads/listens to these parables for the very first time will have the same reaction. This is possible only because of the universal and unique feature common to all human beings: the capability to discern between good and bad, between right and wrong. This is the natural law, which will be the criterion of divine judgement for those who have not had the opportunity to hear the message of Christ's Gospel.

So, before we render too harsh a sentence against the unforgiving servant, let us remember that this parable, like any other, has an application to each and everyone of us, for the divine truth and message transcend time and space, making the divine teaching just as valid today as it was two thousand years ago. Having said this, let us see how this parable can be applied to us.

The king/master who wanted to settle accounts with his servants is God Himself. We are the servants God wants to settle accounts with. The expression "to settle accounts with," used by our Lord and Savior Jesus Christ is an indication of the fact that we will be held accountable for everything we do. And as we shall soon see, we are accountable not only for the kind of attitude we have toward God, our Master, but also for the attitude we have toward each other, as God's fellow servants. As co-servants in the vineyard of the Lord (the world), exposed to daily temptations, we owe each other apologies and forgiveness for various wrongs, some less significant, some more serious, we cause each other. Whether we cut in front of another fellow servant while driving, or have, willingly or unwillingly, ruined their reputation, these are the things that amount to the equivalent of "a hundred denarii."

On the other hand, when we willfully transgress God's commandments, drift away from His communion and reject His invitation and His love, our debt toward Him is equivalent to the "ten thousand talents." When we find ourselves in such a dire predicament, nothing can save us except the compassion of our Master, God Himself.

So, what do we do? We ask for patience, for more time. What is this patience? Our life, our existence in this world is the expression and the extension of God's patience, who wants all to be saved and come to the knowledge of truth. If we fall down before God in complete humility, praying with a contrite spirit: *"And forgive us our trespasses as we forgive those who trespass against us,"* shedding tears of repentance and forgiveness, not only do we become the recipients of His patience, but we also receive forgiveness (through the Sacrament of Confession).

In other words, we become debt free, our credit is restored, so to speak.

What do we do with such a great gift of forgiveness? How do we treasure and appreciate it? How do we best enjoy it? Well, this is where the big test lies, and our true selves are revealed.

It has been said: "The true character is revealed by the things we do when no one is looking." The short answer to the above three questions is: **We share it with our fellow servants**. Yes, this is (the best) the only way to treasure, appreciate, benefit the most from, and enjoy to the fullest God's gifts. And the parable is crystal clear about this***: "Should you not also have had compassion on your fellow servant,*** *just as I had pity on you?"* and again: *"So My heavenly Father also will do you* ***if each of you, from his heart, does not forgive his brother his trespasses."***

Indeed, God's compassion/mercy is the only thing we need in life. This is the reason we implore countless times His mercy, during the Divine Liturgy and other services, praying: **"Lord have mercy."** This is how David the prophet also began psalm 50 (the psalm of repentance), saying: *"Have mercy on me, O, God, according to your great mercy*"….

If we, having received God's compassion and forgiveness for our ten-thousand- talent debt (multitude of sins), are not moved and transformed to the point of melting away our wickedness and therefore, showing the same compassionate attitude toward our fellow servant's one hundred-denarii debt, we prove ourselves (to be) unworthy of the divine gift(s). He is our Creator; He is our hope and our inspiration; *"He loved us so much that He sent His Only-begotten Son so that whoever believes in Him should not perish but have eternal life."* (John 3:16).

This is why it is so important to keep ourselves in constant communion with Christ our Savior through prayer, fasting, contemplation and the holy Sacraments established by Him and (ad)ministered by His Church, whose invisible head is He.

By so doing, instead of living with the uncertainty and in the fear of being recalled into the judgement room and rendered the fearful sentence "You wicked servant"…, our earthly journey will be a continuous preparation for and a humble expectation of the awesome moment when our Lord and Savior will address His divine invitation: *"Come, you blessed of My Father, inherit the kingdom prepared for you from the foundation of the world."* (Mat.25: 34).

Fr. George Bazgan

Nașterea Maicii Domnului

„Nașterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea; că din tine a Răsărit Soarele dreptății, Hristos Dumnezeul nostru. Și dezlegând blestemul, a dat binecuvântare; și stricând moartea, ne-a dăruit nouă viață veșnică" (Troparul *Nașterii Maicii Domnului*).

Întotdeauna nașterea a însemnat un prilej de bucurie. Nașterea unui copil, chiar în această lume încercată și aflată, iată, sub semnul incertitudinii, a tragediei și tristeții va rămâne mereu garanția neștearsă a bucuriei. Chiar și pentru firea noastră, care zace în suferință din pricina căderii, chiar în starea în care este nevoită o mamă să nască, în durere adică și nesiguranță, vestea nașterii este acea rază de lumină care are puterea de a alunga tot întunericul, așa după cum Însuși Mântuitorul Hristos a spus: „Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume" (Ioan 16, 21).

Omul, spun Părinții, trece în viață prin trei nașteri: **prima naștere** este cea prin care omul intră în această lume și chiar dacă este trupească, este rodul iubirii părinților, acea iubire care își trage izvorul din iubirea Tatălui. **A doua naștere este aceea a botezului**, sau intrarea în familia lui Dumnezeu, momentul în care omul este primit și încurajat să pășească pe drumul mântuirii în calitate de fiu al Împărăției. **Cea din urmă naștere este cea a pășirii pragului ce desparte viața aceasta de viața veșnică**, ultimul văl care acoperă viața noastră, momentul în care nimic trecător nu mai poate obtura veșnicia. Toate aceste nașteri succesive sunt, de fapt, etape pe drumul de întoarcere înapoi în casa părintească,

drumul spre unirea cu Dumnezeu.

Au fost două nașteri care au mântuit lumea, nașteri care nu se pot repeta: nașterea Maicii Domnului și Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Nașterea Maicii Domnului, deși nu se poate repeta, se poate imita. După modelul nașterii Maicii Domnului, cea care a deschis drumul, se conturează și viața noastră, astfel încât urmând ei și noi prin aceste trei nașteri ne pornim pe acest drum al întoarcerii în inima lui Dumnezeu. Modul nostru de a alerga către Dumnezeu Cel care ne așteaptă cu brațele deschise, modul în care noi alergăm în întâmpinarea Lui, este de fapt urmarea vieții Maicii Domnului.

Prin urmare, **trei au fost și nașterile Maicii Domnului și, prin aceste nașteri, drumul omului către Cer a început să se contureze.** De fapt, au fost două drumuri care s-au întâlnit: drumul lui Dumnezeu către oameni și drumul oamenilor către Dumnezeu. Aceste două drumuri s-au întâlnit, s-au împletit și astfel s-a conturat drumul pe care, de atunci, toți oamenii au posibilitatea să alerge către cetatea cea stătătoare, care este în Cer.

Prima naștere este cea prin care, din dragostea și smerenia Sfinților Părinți Ioachim și Ana, a intrat în această lume prunca Maria, momentul care a deschis ușa prin care de va păși omul, se va mântui. Acesta este motivul pentru care, în Bisericile noastre ortodoxe, de-o parte și de alta a catapetesmei sunt pictați Sf. Ioachim și Ana, ca niște stâlpi ce străjuiesc ușa de intrare în Sfânta Sfintelor: „În biserica slavei Tale stând, în cer a sta ni se pare, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești ușă cerească, deschide nouă ușa milei tale!" (slujba Utreniei).

Nașterea Maicii Domnului a fost evenimentul mult așteptat de Dumnezeu, Cel care dorea cu nesaț mântuirea, întoarcerea omului. Lumea a fost pregătită pentru venirea în ea a Fiului lui Dumnezeu, dar această pregătire și-a atins culmea abia odată cu nașterea Sf. Fecioare. **Sf. Grigorie Palama** zice: „Fiindcă nici unul dintre oameni nu s-a aflat primitor de Dumnezeu cum trebuia, la urmă de tot a făcut pe Pururea Fecioara Maria ca pe un palat împărătesc, ca să se facă prin curăția ei încăpătoarea culminantă a plenitudinii lui Dumnezeu, dar și Născătoarea și pricinuitoarea (o, minune!) înrudirii cu Dumnezeu, atât a oamenilor dinainte, adică a părinților dinainte, cât și a celor de după ea... A fost așezată între Dumnezeu și oameni și L-a făcut pe Dumnezeu Fiul oamenilor, iar pe oameni fiii lui Dumnezeu"[1].

Astfel, cum am zis, prin nașterea Maicii Domnului s-a deschis ușa Bisericii, sau a locului în care iubirea lui Dumnezeu s-a putut întâlni cu iubirea omului care, prin Maica Domnului, a atins punctul cel mai înalt cu putință. „Sf. Grigorie Palama vede și pe Sfânta Lui Maică, ca una care s-a ridicat prin iubirea ei deosebit de adâncă față de Fiul ei la calitatea de punct viu și personal de întâlnire nu numai între uman și divin, ci și între toate neamurile. «Căci Dumnezeu a ales două neamuri: pe cel al iudeilor și pe cel al neamurilor. Iar între ele a fost așezată Născătoarea de Dumnezeu, ca întruchipare vie a toată bunătatea... Ea a făcut începătura noului Israel, adică a celor din neamuri, născând pe Cauzatorul tuturor, și i-a făcut pe ei cerești, în loc de fii ai cărnii»[2]. Dacă Fiul lui Dumnezeu cel întrupat ne unește în Biserică, sau cu Sine prin Duhul Său cel Sfânt, prin Duhul care, pătrunzându-ne cu sfințenia Lui, depărtează de la noi toată despărțirea pătimașă a egoismului, Maica Sa, unită cel mai intim cu Fiul ei prin Duhul lui cel Sfânt, ne ajută și ea prin apropierea de ea să devenim duhovnicești, adică unificați în Fiul ei, sau în Biserică"[3].

Momentul Buneivestiri a marcat cea de-a doua naștere a Maicii Domnului, prin Pogorârea Duhului Sfânt și umbrirea de către Dumnezeu-Tatăl. Acest moment este esențial în istoria mântuirii noastre, pentru că a însemnat punctul în care drumul lui Dumnezeu s-a întâlnit cu drumul omului, prin zămislirea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara

preacurată. „Unirea lui Hristos cu Maica Lui, după firea omenească, este mai intimă decât unirea cu ceilalți oameni. El cu Ea într-o unire nemijlocită, pe când cu ceilalți oameni într-o unire într-un fel mijlocită prin Ea. Dialogul Lui cu Ea e primul dialog cu o persoană umană și cel mai intim. Maica Îl iubește ca nici un alt om și El Își iubește Maica mai mult ca pe orice om. El iubește pe oameni pentru că vede în ei înrudirea lor cu Maica Sa și simte în iubirea Maicii dulceața iubirii omenești. Culmea iubirii Lui fată de oameni s-a întâlnit în Maica Lui cu culmea iubirii omenești față de El. Maica Lui a fost și pregătită, dar a și contribuit astfel la «plinirea vremii» în întâlnirea Fiului lui Dumnezeu cu umanitatea, în umanitatea Lui luată din ea și prin aceasta în suprema iubire dintre El și Ea. Nimeni n-a putut simți însă nici iubirea Lui fată de Tatăl și de oameni, ca Ea. Nimeni n-a simțit pornirea Lui de jertfă plăcută Tatălui și durerile suferite de El pe cruce pentru oameni, ca Ea. Ea e prima creatură umană și cea care s-a asociat Lui în gradul cel mai înalt, în această iubire față de oameni, care a mers până la jertfă. Totuși, El a rămas izvorul acestei iubiri, iar durerea ei a fost în mod direct și primordial durere pentru El. Întrucât în Fecioara lucrarea de formare a trupului Cuvântului nu e începută de bărbat, ci de Cuvântul Însuși și El o și continuă, Fecioara nu e numai Maica, ci și Mireasa Lui. Are astfel o îndoită iubire în Ea. Ea se face Maica Creatorului, dar numai pentru că se face Mireasa Lui și crede că El a iubit-o așa de mult, că a binevoit să se facă Mirele Ei”[4].

A treia naștere este, de bună seamă, momentul pe care noi îl numim: „Adormirea Maicii Domnului”. Cu toate acestea Biserica preamărește nu ca pe o adormire, o moarte, ci ca pe o naștere, o naștere care rămâne garanția nașterii noastre – dincolo de moarte – în Împărăția lui Dumnezeu: „Întru naștere Fecioria ai păzit, întru Adormire lumea nu ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare; mutatu-te-ai la Viață, fiind Maica Vieții și cu rugăciunile tale, izbăvești din moarte sufletele noastre!” (Troparul Adormirii Maicii Domnului).

Prin această a treia naștere, Maica Domnului a așezat în Ceruri, pentru veșnicie, la dreapta lui Dumnezeu, relația de iubire dintre om și Dumnezeu, statornicind odată pentru totdeauna, nădejdea mântuirii pentru fiii oamenilor. Datorită lucrării Maicii Domnului, lumea întreagă, înțelege de cât de multă cinste se bucură firea omenească înaintea lui Dumnezeu și prinde curaj să se apropie de Dumnezeu. Creștinismul, spune Părintele Stăniloae, „încetează de a mai fi o doctrină rigidă, de teorii și speculații, prin faptul că introduce o Femeie și o Maică, la mijloc, între noi și Dumnezeu. Cerul se umanizează, se sensibilizează, el nu mai este distant, înspăimântător și depărtat de noi, căci în Cer este o Maică ce stă alături de Dumnezeu având, pe de o parte, prin bunăvoința Lui, autoritatea de Maică asupra Lui atunci când se roagă pentru noi, iar pe de alta, duioșie de Maică pentru greutățile noastre”[5].

Drept aceea, să ne statornicim și noi pe drumul acesta pe care Maica Domnului l-a așezat pe temelia tare a jertfei iubitoare și **să ne facem curaj să... ne naștem!** De fiecare dată când vom pune începutul cel bun (care, după cum ne îndeamnă Sfinții Părinți, ar trebui să fie în fiecare ceas), de fiecare dată când, după ce-am căzut, ne vom îmbărbăta și ne vom ridica prin pocăință, ne vom naște din nou. Pocăința și smerenia – cele care ne ajută să punem începutul cel bun și care ne ajută să ne ridicăm – sunt însoțitoarele noastre pe acest drum către nașterea întru Împărăția Cerului.

Maica Domnului este cea care, singură, poate schimba chiar și hotărârea lui Dumnezeu, cea care poate schimba osânda la moarte cea rostită asupra noastră, în iertare, care este cuvântul Vieții, adevărata naștere de care are nevoie sufletul nostru cel omorât de păcat.

Un singur lucru este de trebuință: să ne comportăm ca fii ai ei, ai Maicii Domnului. Și ea nu va înceta să ne sprijine, să ne răspundă la cereri, căci, după cum spunea Părintele Arsenie Papacioc, cu un singur lucru o putem mâhni pe Maica Domnului: dacă nu-i cerem nimic! Să-i cerem așadar, să ne mijlocească nașterea cea de Sus!

Protosinghel Hrisostom
Mănăstirea Putna

---

1 Sf. Grigorie Palama, *„Cuvânt la Intrarea Maicii Domnului în Biserică”,* tradus în lb. gr. de Nicodim Aghioritul, în revista „AGHIOS NEKTARIOS” nr. 4, 1981, p. 147.

2 Sf. Grigorie Palama, *Cuvânt la Intrarea Maicii Domnului în Biserică...,* p. 147.

3 Pr. Dumitru Stăniloae, *Chipul Nemuritor al lui Dumnezeu,* Cristal, București, 1995, p. 66.

4 Pr. Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor...,* pp. 83-84.

5 Pr. Dumitru Stăniloae, *„Iisus Hristos sau restaurarea omului”* în: *Opere Complete,* vol. 4, Basilica, București, 2013, p. 208.

Tâlcuirea *Fericirilor*

Continuare din numărul precedent

6. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Mântuitorul aseamănă inima omului cu ochiul. Precum ochiul sănătos și curat poate vedea limpede (Matei 6, 22), tot așa numai cel cu inima curată, neacoperită de ceața păcatului, poate vedea pe Dumnezeu. Cei curați cu inima sunt mai întâi cei nevinovați și lipsiți de vicleșug, ca Nathanael (Ioan 1, 47) și ca pruncii (Matei 18, 3-4); apoi cei care, prin nevoințe și rugăciuni neîntrerupte, izbutesc să-și smulgă rădăcinile păcatului, adică să-și golească inima de poftele și gândurile rele, de iubirea celor pământești, și să o umple cu dorul după lumina dumnezeiască și desăvârșire. Aceștia ajung să-L vadă pe Dumnezeu chiar din această viață, aflându-L pretutindeni, și mai ales în făpturile Sale, precum este Scris: "Cele nevăzute ale Lui se văd de la facerea lumii, înțelegându-se din fapturi, adică veșnica Lui putere și dumnezeire, așa ca ei sa fie fără cuvânt de apărare" (Rom. 1, 20). Un prim pas spre curățirea inimii și despătimire este a pune întotdeauna înainte gândul cel bun. În orice moment, în orice situație. Este foarte greu, dar cu exercițiu se poate dobândi. În momentul în care vezi că oricine îți face nedreptate, nu numai ca trebuie iertat, dar trebuie văzută mai profund vina diavolului și ispitirea lui. Sfântul Simeon Noul Teolog spune: *Eu am înțeles că inima curată constă nu numai în a nu fi tulburat cineva de vreo patimă, ci și în a nu cugeta vreun rău sau ceva al vieții, atunci când vrea, ci a avea în sine numai amintirea lui Dumnezeu printr-o iubire neînfrânată. Căci numai în lumina curată vede ochiul în chip curat, neașezându-se în calea privirii nimic. Inimă curată este și se zice aceea care nu află în sine nicio închipuire sau gând lumesc, care e atât de dăruită lui Dumnezeu și de unită cu El, încât n-are nicio amintire, nici a lucrurilor supărătoare ale vieții, nici a celor pricinuitoare de bucurie, ci petrece în contemplație ca în al treilea cer și e răpită în rai (2 Corinteni 12, 2—4) și vede arvuna bunătăților făgăduite sfinților și se face martorul bunurilor veșnice, pe cât e cu putință firii omenești. Acesta e semnul adevărat al inimii curate și dovada sigură prin care cunoaște cineva și măsurile curăției și se vede pe sine însuși ca într-o oglindă.*[1]

7. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Cel mai mare făcător de pace a fost Hristos. Pacea l-a însoțit mereu pe Mântuitorul Hristos, iar El ne-a binecuvântat să o purtăm și noi, cu noi, în noi: „Pace vouă!" *„Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se întristeze!"* (Ioan 14, 27)." Pacea aceasta nu este doar buna înțelegere între oameni, sau opusul războiului, ci este mai mult o pace interioară, o împăcare între om și Dumnezeu, regăsită în Hristos care este om deplin și Dumnezeu deplin și în care se regăsește firea restaurată a omenirii. Pacea aceasta, instaurată în sufletul omului, aduce cu sine simțirea lui Dumnezeu și împlinirea sensului existenței lumești cu sensul ascuns, duhovnicesc, care ne pune în relația de filiație, reintegratoare cu Dumnezeu. De aceea, **la nașterea lui Hristos îngerii cântau despre pacea de pe pământ și bunăvoirea între oameni, ca împlinire a profețiilor, care așezau pe om în relație cu Dumnezeu.** După Înviere, la momentul intrării prin ușile încuiate la ucenicii înfricoșați de iudei, primele cuvinte a lui Hristos sunt *Pace vouă!* Pentru a le arăta ucenicilor faptul că Hristos înviat este mai mult decât Învățătorul sau Nazarineanul, este Stăpânul vieții și al morții, este Dumnezeu adevărat, iar lumina harului de pe chipul Său este semnul prezenței Duhului Sfânt ce iradiază pacea în sufletele celor ce se deschid...

Iisus le zice de două ori „Pace vouă!", căci ei aveau acum nevoie de a se regăsi sub pacea Lui și a se simți din nou iertați și iubiți, dar toate acestea, spune Sfântul Apostol Pavel, vin de la Dumnezeu: *„Toate sunt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos și care ne-a dat nouă slujirea împăcării. Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine Însuși, nesocotindu-le greșelile lor și punând în noi cuvântul împăcării*" (2 Cor. 5, 18-19).

În relația sa cu Dumnezeu, omul trebuie să aibă în sine pacea și să o răspândească și celor din jurul lor, precum spune Sfântul Nicolae Cabasila: *Întrucât Hristos „este pacea noastră, el care a făcut din cele două (lumi) - una, surpând peretele din mijloc al despărțiturii și desființând vrăjmășia în trupul Său" și tot ce a făcut din pacea sufletului Său, oare la ce vor da întâietate, dacă nu păcii, sufletele a căror primă grijă și năzuință este să cugete întruna la legea lui Dumnezeu? Acești oameni vor „urmări calea păcii", cum zice Sfântul Apostol Pavel, dincolo de orice, vor urni și pe alții în căutarea ei, vor înlătura ura deșartă și vor înceta de a se mai învrăjbi, știind că pacea e atât de prețioasă, încât pentru aceasta S-a coborât Domnul din cer pe pământ și a răscumpărat pe om; din bogat ce a fost și Stăpân al lumii întregi, nimic nu a găsit vrednic să fie prețuit decât această pace, pentru care Și-a vărsat sângele.*[2]

Roadele urmăririi acestei păci sunt înalte și le Dumnezeu celor ce o caută, după cum ne spune Sfântul Ioan Scărarul*: Unde sălășluiește dragostea, acolo patimile se topesc, vrăjmășiile și nedreptățile*

amuțesc, iar viața obștească înflorește. Din dragostea creștină răsar și rodesc frățietatea, egalitatea, libertatea și dreptatea. „Împărăția lui Dumnezeu este… dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt” *(Rom. 15, 33).* „Pe pământ pace” *(Lc. 2, 14)* este solia pe care îngerii au adus-o oamenilor la nașterea Mântuitorului. Iisus Hristos este „Domn al păcii” și El ne poruncește să trăim în pace unii cu alții (Mt. 5, 25).[3]

8. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este Împărăția cerurilor.

Vechiul Testament ne vorbește de mulți drepți care au fost prigoniți din pricina luptei lor împotriva păcatelor lumii în care ei trăiau și pentru îndreptarea acesteia spre o viață morală. Luptând pentru dreptate, au fost prigoniți proorocii. Tot din pricina aceasta a fost răstignit Mântuitorul Hristos. El a prorocit Ucenicilor Săi că vor fi prigoniți, ca și El: “Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște” (Ioan 15, 18-19). În cazul Fericirilor, așa cum am văzut și la Fericirea a patra, cuvântul **„dreptate”** are înțelesul de dreaptă credință și dreaptă purtare, viață neprihănită, sfințenie, în care bineînțeles este cuprinsă și virtutea socială a dreptății.

De ce lumea prigonește adevărata credință, evlavia, adevărul care aduce atâta bine oamenilor, introducând în societate unitate, dragoste reciprocă, deprinderi bune, pace, liniște, ordine? Pentru că lumea trăiește întru răutate, oamenii au început să iubească răutatea mai mult decât bunătatea. *În Predica de pe munte Mântuitorul ne-a indicat două căi de viață: una largă și alta îngustă. Calea largă - „poarta cea largă” - duce la pieire și mulți sunt cei care o urmează, iar calea îngustă duce la viață, adică ne dăruiește mântuirea. Calea îngustă, sau „poarta îngustă”, ne obligă la nevoință, la o luptă permanentă împotriva păcatului și a tuturor obstacolelor care apar pe parcursul ei. Cel care ne împiedică să urmăm această cale este trupul nostru, firea noastră coruptă prin păcatul strămoșesc, grija trupului fiind de-a dreptul exagerată. Împotriva noastră se ridică și dușmanul neamului omenesc, care nu se bucură de grija pe care și-o fac oamenii pentru mântuirea lor. Împotriva noastră se ridică și oamenii care ne înconjoară, cărora li se pare că viața bună a oamenilor credincioși le vădește viața lor păcătoasă, fiind ca o mustrare la adresa lor.*[4]

Sfântul Grigorie de Nyssa ne îndeamnă să nu ne întristăm când suntem prigoniți, asupriți sau jigniți pentru Dumnezeu, ci să avem ochii ațintiți asupra fericirii ce o făgăduiește Hristos. *Deci, necazul este floarea celor așteptate. Să primim deci, de dragul rodului, și floarea. Să fim goniți, ca să alergăm. Iar alergând, să nu alergăm în zadar, ci să ne fie alergarea spre cununa chemării noastre de sus. Așa să alergăm, ca să primim. Ce este ceea ce primim? Care este răsplata? Ce este cununa?*

Mie mi se pare că oricare din cele nădăjduite nu este altceva decât Însuși Domnul. Căci El este și conducătorul luptei celor ce se luptă și cununa celor ce biruiesc. El este Cel ce împarte sorțul și El este sorțul cel bun; El este partea cea bună și El este Cel ce-ți dăruiește partea cea bună. El este Cel ce îmbogățește și El este bogăția; Cel ce-ți arată comoara și cel ce ți se face comoară; Cel ce-ți trezește dorința mărgăritarului cel bun și Se dă ție, celui ce negustorești bine, ca mărgăritarul cumpărat.[5]

9. Fericiți veți fi voi când vă vor ocărî și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea.

Este o continuare la fericirea anterioară, pentru că noi, dacă suntem prigoniți și persecutați și batjocoriți în lumea aceasta, este pentru numele lui Hristos. Nimeni nu-l batjocorește pe un smintit, orice ar spune, pentru că știe că e smintit. Nimeni nu-l batjocorește pe unul care și-a făcut o viață frumoasă în lumea aceasta. Dar pe noi lumea ne batjocorește, învățații lumii acesteia ne batjocoresc, puternicii lumii ne batjocoresc. Ne batjocoresc și cei mici pentru că nu știu, n-au cunoștință de adevărul credinței. Și totuși trecem prin lume purtând pe frunte această cunună de spini spirituală, mărturisind pe Dumnezeu, rugându-ne pentru lume, pentru pacea lumii, pentru vrăjmași.

Îndemnurile Mântuitorului Hristos din Fericirea a noua le putem împlini și noi chiar în contextul spiritual-social în care trăim. Să răbdăm cu dragoste atunci când suntem ocărâți, prigoniți și vorbiți de rău pentru mărturisirea adevărului de credință. Să nu judecăm, să nu urâm pe cei care ne vorbesc de rău. Să nu ne împuținăm credința în Hristos atunci când suntem persecutați că nu lucrăm duminica sau nu împlinim o misiune religios-socială

care este în detrimentul învățăturii Bisericii și al iubirii aproapelui. E bine să ne bucurăm atunci când am reușit să-L slujim pe Mântuitorul Hristos cu toată ființa noastră.

10. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi.

Să căutăm răsplata din ceruri. Să nu căutăm răsplata aceasta de pe pământ. Pentru că orice răsplată în lumea aceasta trece ca o floare. A venit un vânt, a dat o ploaie și s-a scuturat. Numai plata din ceruri rămâne veșnică și ea va încununa fruntea noastră la Judecata de apoi și în viața care urmează după Judecată. Fericirile sunt tratament ce trebuie aplicat în viața noastră de creștini. **Pe lângă valoarea ei literară, Predica de pe munte nu este un exercițiu intelectual ci un adevărat exercițiu spiritual al cărui plată este însăși mântuirea sufletului.**

Tâlcuirea Fericirilor nu ar trebui să aducă doar înțelegerea înțelesurilor ascunse în Evanghelie, ci și bucuria prilejuită de nădejdea în cele făgăduite și întristarea provocată de discrepanța între viața și purtarea noastră și virtuțile și purtarea pe care o fericește Hristos. Să nu uităm că ceea ce este cu neputință la oameni este cu putință la Dumnezeu. Aceasta nu ne părăsește nici în cele mai grele situații, când suntem asupriți, nici când suntem în păcate grele, dacă din adâncul sufletelor noastre strigăm: „Iisuse Hristoase, arată-mi mie slăvită Învierea Ta!"

Pr. Ștefan Drăgoi

---

1 Sfântul Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice, traducere, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae,* în „Filocalia", volumul VI, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1977, pp. 70-72.

2 Sfântul Nicolae Cabasila, *Despre viața în Hristos,* Editura Institului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2009, p. 192-193.

3 Sfântul Ioan Scărarul – *Filocalia nr. 9,* Editura Institului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013, p. 248.

4 Arhim. Ioan Krestiankin, *Cum sa ne spovedim,* Editura de suflet, București, 2015, p.86.

5 Sf. Grigorie de Nyssa, *Scrieri – partea I,* Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982, p. 400.

Comemorarea celor adormiți în Domnul și valoarea cimitirelor

"Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie"

Acestea sunt cuvintele ultimelor articole, 11 și 12, ale Simbolului de credință și, de asemenea, textul sau motto-ul pe care Părintele Stăniloae l-a pus pe crucea de la mormântul dânsului din cimitirul mănăstirii Cernica. Sunt și cuvintele semnificative pentru tema stabilită de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pentru anul 2021 ca An comemorativ al celor adormiți în Domnul, în strânsă și firească legătură cu această temă fiind și cea a valorii culturale și liturgice a cimitirelor.

Una din învățăturile importante ale Bisericii noastre este învățătura sau dogma despre învierea morților, motiv pentru care cei adormiți în Domnul nu sunt simplu aruncați în groapă sau incinerați, cum se practică tot mai mult în zilele noastre (o practică neacceptată și nepermisă în Biserica Ortodoxă, dar tot mai mult discutată și cerută chiar și de creștini Ortodocși – de cele mai multe ori din motive financiare), ci sunt prohodiți după rânduială, așezați în morminte special pregătite în cimitire, care astfel devin locuri sacre datorită valorii eterne a persoanei/persoanelor, locuri unde se așteaptă a doua venire a lui Hristos concomitent cu învierea celor adormiți.

Bazat pe această învățătură fundamentală a Bisericii, cuvântul "mormânt" nu lipsește nici din cel dintâi Tropar al Ortodoxiei, adică Troparul Învierii: "Hristos a înviat din morți…Și celor din morminte viață dăruindu-le." În articolul 11 din Simbolul credinței exprimăm așteptarea noastră plină de nădejde în această înviere.

Moartea a intrat în lume ca rezultat al neascultării și călcării poruncii dumnezeiești de către protopărinții noștri Adam și Eva în grădina Edenului. Acest păcat strămoșesc a fost transmis tuturor urmașilor lui Adam și, chiar dacă acest păcat este iertat prin taina Sfântului Botez, urmările lui rămân, inclusiv moartea. Sf. Scriptură ne spune: "Precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii prin acela în care toți au

păcătuit" (Rom. 5,12).

Moartea este separarea sufletului de trup. Dar această separare este temporară, până la învierea celor adormiți când trupurile vor fi reunite cu sufletele pentru viața cea veșnică. Învierea trupurilor se datorează puterii dumnezeiești a lui Hristos care El Însuși a înviat din morți, **"cu moartea pe moarte călcând."**

Un lucru care, puțin spus, deranjează pe cei de bună credință, sau mai bine zis o expresie nelalocul ei și total nefondată, care s-a împământenit la noi la români și care, din păcate, este des folosită atât în scris cât și în vorbit dintr-o obișnuință fără discernământ, este cea folosită despre cei adormiți în Domnul, despre care se spune că „au trecut în neființă." Nimic mai greșit, mai neadevărat și mai lipsit de orice sens al existenței pentru noi creștinii, care știm de unde am venit și unde mergem. Moartea este trecerea de la viața temporală la viața veșnică. **"Fără moarte, - spune Părintele Stăniloae – înțeleasă ca poarta prin care trecem la sensul deplin, fragmentul de raționalitate al vieții pământești apare mai degrabă ca un nonsens și ca inexplicabil; iar lumea, dacă trebuie să rămână mereu în acest sens fragmentar, e mai degrabă un nonsens, căci dacă nu are nimic dincolo de ea duce pe toți oamenii la moartea definitivă. Din acest punct de vedere și Creștinismul consideră moartea ca un eveniment necesar și universal. Dar explică această necesitate și universalitate a ei prin necesitatea împlinirii existenței umane în Dumnezeu cel transcendent. În această explicație moartea are sens, ba chiar e un eveniment prin care viața își găsește sensul."**[1] **Așadar, cei adormiți în Domnul nu trec în neființă, ci la existența plină de sens și la ființarea lor eternă.**

Tot nepotrivită, când vorbim de cimitire și de morminte, este expresia care denotă acestea ca "locuri de veci." Nici cimitirele și nici mormintele, cu tot statutul lor special, nu sunt locuri de veci, ci locuri consacrate unde este așezat cel decedat pentru un timp, deci în mod limitat, întru așteptarea învierii, indiferent cât de lungă este această așteptare. **"În lumea satului, morții, cumva, nu plecau niciodată. Drumul lor la cimitir nu presupunea o despărțire definitivă, ci era mai degrabă o retragere, ca o călătorie din care se întorceau adeseori, fiind așteptați mai ales în zilele de pomenire hărăzite de peste an."**[2] "Întru fericita adormire, veșnică odihnă dă, Doamne, **sufletului** adormitului robului Tău..." Deci, ne rugăm nu pentru odihna veșnică a trupului din mormântul respectiv, ci pentru odihna veșnică a sufletului care se va reuni cu trupul transfigurat de după înviere.

Rostul morții a fost schimbat de Hristos, transformând-o în poartă spre viață și dând putere celor credincioși pentru dobândirea unei vieți depline în El. Sfântul Ioan Gură de Aur, într-una din Omiliile sale, învață pe cei îndureraţi zicând: **"Când duci la cimitir pe un mort nu te pierde de supărare, că nu îl duci la moarte, ci la somn."**

Teologul romao-catolic Karl Rahner descrie moartea ca pe o taină între celelalte taine ale lui Dumnezeu: **"Omul trebuie să gândească la moarte nu numai pentru că viața lui este spre moarte, ci și pentru că moartea este un mister al lui Hristos-Domnul.** De când Hristos a murit pentru mântuirea

lumii, de când viața lui Dumnezeu și slava lui au venit definitiv în lume prin moartea Celui răstignit, nu există un eveniment mai decisiv în lume ca această moarte. Tot ce se întâmplă în lume, trăit în afară de legătura cu ea, este trecător și neimportant. Dar dacă ne este dat harul să murim împreună cu El, atunci întâmplarea zilnică și banală pe care o numim moartea omului și spre care e dus fiecare este ridicată între tainele lui Dumnezeu."[3]

Sf. Ioan Gură de Aur, pentru a înmuia asprimea cuvântului moarte, mai spune în aceeași Omilie: **"Îți este de ajuns acest nume, somn, pentru mângâierea durerii."**

O întâmplare petrecută cu câțiva ani în urmă poate fi un bun exemplu despre mentalitatea pe care chiar și unii din creștinii noștri o au despre moarte ca trecere în neant. În timpul unei înmormântări, mergeam spre cimitir în convoiul de mașini și la poarta cimitirului unul din cei prezenți zice: "aceasta este poarta care duce la nimic." Imediat i-am răspuns că, dimpotrivă, este poarta care duce spre alt fel de

existență plină de sens, poarta spre acest loc sacru (cimitirul) de unde așteptăm viața cea fără de sfârșit unde "nu este durere, nici întristare, nici suspin," (Slujba înmormâmtării).

Costion Nicolescu scrie: "Până la urmă, cimitirul spune despre o identificare prin credința în Înviere, căci el nu este numai un loc al înhumării de trupuri, ci, în chip eminent și mistic, și unul al așteptării învierii de obște, cea care va fi cu trup și suflet."[4]

Despre învierea morților Sf. Apostol Pavel spune: "Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia."(1 Cor. 15, 20-22).

Tot Sf. Apostol Pavel ne arată care vor fi calitățile trupurilor înviate: "Se seamănă trupul întru stricăciune, înviază întru nestricăciune; se seamănă întru necinste, înviază întru slavă; se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere; se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc" (1 Cor. 15, 42-44).

Faptul că după înviere trupurile vor fi spirituale sau duhovnicești nu înseamnă că ele vor fi dematerializate. Materia trupului nu va dispărea, ci va fi numai spiritualizată. Trebuie să ne amintim că materia, așa cum o cunoaștem în această lume căzută cu toată opacitatea ei, nu corespunde deloc cu materia așa cum Dumnezeu a vrut ca ea să fie. Eliberat de grosimea cărnii căzute, trupul înviat se va împărtăși de calitățile trupului uman al lui Hristos de la Schimbarea la față și de după Înviere. Dar, cu toate că va fi transparent, trupul nostru înviat va fi, într-un mod ce se poate recunoaște, același trup ca acela pe care îl avem acum.

Sf. Chiril al Ierusalimului spune: **"Trupul acesta înviază, dar nu mai rămâne în starea sa neputincioasă de acum; se preface, îmbrăcându-se cu nestricăciunea, deși înviază același trup;... Nu mai are nevoie de hrana din lumea asta pentru a trăi, nici de scări pentru a urca. Ajunge ,duhovnicesc,' ceva minunat; n-avem un termen de comparație ca să spunem după vrednicie cum va fi."**[5]

Iar Sf. Irineu zice: "Căci nici substanța și nici firea creației nu vor fi distruse, ci doar 'chipul acestei lumi va trece' [1 Cor 7,31], adică acele lucruri prin care păcatul s-a produs, omul îmbătrânind în ele... Dar atunci când chipul acestei lumi va trece și omul va fi reînnoit și va înflori într-o stare de nestricăciune încât nu va mai fi posibil pentru el ca să îmbătrânească... va fi un cer nou și un pământ nou [Apoc. 21,1], întru care va rămâne veșnic omul nou, fiind întotdeauna într-un dialog veșnic cu Dumnezeu."[6]

Din cele câteva idei menționate ne putem da seama care sunt motivele sau rațiunea comemorării celor adormiți în Domnul, pomenindu-i în rugăciunile noastre și la slujbele rânduite de Biserică. Slujba înmormântării în Biserica noastră Ortodoxă este personalizată, rugându-ne noi pentru cel adormit și prin noi el însuși se roagă: "Chipul slavei Tale celei negrăite sunt, măcar deși port ranele păcatelor. Miluiește zidirea Ta, Stăpâne, și o curățește cu îndurarea Ta; și moștenirea cea dorită dăruiește-mi, făcându-mă pe mine iarăși cetățean al raiului." Sau: "Văzându-mă zăcând fără glas și fără suflare, plângeți toți pentru mine, fraților și prietenilor, rudelor și cunoscuților... vă rog pe voi și cu stăruință cer vouă, să vă rugați neîncetat lui Hristos Dumnezeu pentru mine, ca să nu fiu rânduit după păcatele mele la locul de pedeapsă, ci să mă așeze unde este lumina vieții."

Cuvintele Părintelui Stăniloae sunt mai mult decât explicative în privința pomenirii celor adormiți: **„Când cerem lui Dumnezeu 'veșnica pomenire' pentru cineva, cerem să fie pomenit de Dumnezeu și în prezent, cum va fi pomenit în eternitate, deci să-l țină neîncetat viu. Dacă am cere ca Dumnezeu să-l pomenească numai de la Judecata din urmă mai departe, ar însemna că Dumnezeu îl ține uitat pentru o vreme, iar după aceea iarăși își va aduce aminte de el. Noi nu cerem lui Dumnezeu nici să-Și aducă aminte numai câteodată de acela, ci să-l aibă neîntrerupt în amintire, în vecii vecilor. Prin rugăciuni, ținem veșnic vii pe cei ce au fost. Nimeni nu se pierde definitiv."**[7]

Pornind de la reflecția Părintelui Stăniloaie am putea aduce aici tradiția de Florii și Noaptea Învierii din unele părți din țara noastră. În Sâmbăta Floriilor, înainte de a duce salcia la biserică pentru sfințire, sătenii trec întâi pe la cimitir și împlântă sălcii tăiate proaspăt în mormintele celor dragi, iar în noaptea de Paști cimitirul este luminat de mulțimea lumânărilor puse pe morminte. Așadar, cei din cimitir (progadie – cum i se spune în unele locuri) nicicând nu sunt dați uitării, ei sunt prezenți permanent în viața creștinilor, permanent asociați practicii lor creștinești, a modului lor de viață în Biserică.

Faptul că nimeni nu se pierde definitiv este motivul esențial pentru comemorarea celor adormiți în Domnul și **pentru respectarea cimitirelor ca locuri sacre ce au o valoare culturală și liturgică pe lângă care am menționa că au și o valoare istorică.**

Valoarea lor culturală stă în faptul că mulți dintre cei care odihnesc acolo au creat și ne-au lăsat opere nemuritoare și ne amintim de ei și de operele lor în fața crucilor sau a monumentelor de la morminte. Chiar și multe din crucile sau monumentele din cimitire reprezintă lucrări de artă.

Valoarea liturgică a cimitirelor vine din slujbele și pomenirile rânduite în diferite perioade ale anului liturgic săvârșite acolo. În general, toate sâmbetele sunt rânduite pentru pomenirea celor trecuți la viața veșnică. Pe lângă parastasele oficiate la timpurile stabilite, sunt și zile speciale dedicate pomenirii celor trecuți la viața veșnică, și anume Moșii de primăvară, Moșii de vară, Moșii de toamnă și Moșii de iarnă. Un lucru important de menționat este pomenirea la Proscomidie a celor adormiți, scoțându-se pentru fiecare nume pomenit o părticică (miridă). Spre

sfârșitul Sfintei Liturghii toate aceste miride se pun în potir în timp ce preotul zice rugăciunea: „Spală, Doamne, păcatele celor ce s-au pomenit aici, cu cinstit Sângele Tău, pentru rugăciunile sfinților Tăi." Astfel, comuniunea între toți cei pomeniți, vii și adormiți, cu Maica Domnului și cu toți sfinții – ale căror miride, de asemenea, sunt puse în Potir – se împlinește în sângele lui Hristos în care și prin care suntem mântuiți și uniți pentru veșnicie. Pomenirile săvârșite în biserici, de cele mai multe ori, se continuă și în cimitir și iată cum acesta capătă un și mai profund caracter eclesial deoarece este un loc obștesc foarte important pentru orice așezare umană. Este un loc unde oamenii nu mai sunt dezbinați după duhul secular, iar un timp de reflecție și rugăciune petrecut în cimitir, la soroacele rânduite de Biserică, îi poate înlesni creștinului o mai ușoară percepție a vieții veșnice.

Valoarea istorică nu poate fi ignorată pentru că se pot afla multe date sau evenimente înscrise pe cruci sau pe monumentele funerare, date care fie că s-au pierdut, fie că sunt greu de găsit. Am găsit în cimitire informații despre preoți și mireni decedați pe care nu le știam și nu le-am găsit în altă parte. Chiar și numai datele nașterii și ale trecerii în veșnicie, date scrise pe crucile de la morminte, au valoarea lor istorică. S-a mai spus: "Mormintele strămoșilor înrădăcinează neamul în brazdă, înveșnicesc istoria și, în clipe de restriște, depun mărturie și pot salva o cetate, o mănăstire, o Țară, prin Țara din morminte."[8]

E necesar să menționăm că înainte de moartea trupească, timp pe care nu îl știm când vine, trebuie să ne ferim de moartea sufletească sau spirituală pe care noi înșine o aducem asupra noastră. Trăind într-o continuă înviere și reînnoire spirituală, vom fi pregătiți atât pentru momentul trecerii din această viață, cât mai ales pentru învierea noastră cu trupul și pentru intrarea noastră în Împărăția cea veșnică.

Încheiem această prezentare cu versurile Părintelui Simion Mihălțian, fost vicar al Arhiepiscopiei noastre (Episcopie în timpul dânsului) și fost paroh pe timp de 55 de ani la Parohia Sf. Gheorghe-Nou din Indiana Harbor de atunci, versuri pe care le-a compus special pentru slujba anuală de la cimitirul din Hammond, Indiana, unde majoritatea membrilor acestei parohii sunt înmormântați și unde în fiecare an la acest Parastas versurile sunt cântate la sfârșitul slujbei pe melodia compusă tot de Părintele Mihălțian:

Cerescule Părinte,
Aduți de ei aminte
De-acei ce-aicea dorm
În lung și adânc somn.

În lumea cea departe
La Domnul s-aveți parte
Pe El noi îl rugăm
Și Lui ne închinăm.

Ca roua dimineții
Trecut-a viața lor
Cum trece sus pe ceruri
Seninul după nori.

Odihna de sub glie
Ușoară să vă fie.
Un somn plăcut și lin
Atât ce vă dorim.

Mai lângă Tine, Doamne,
Stau sufletele lor
Iar noi pe-a lor morminte
Le punem flori și dor.

Dormiți, fiți fericiți,
De griji să nu mai știți
Atât cât noi trăim
La anul iar venim.

Pr. Ioan Ioniță și Pr. Ion Gherman

---

1 Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă,* vol. 3, 1978, p. 214.
2 Pr. Nicolae Cojocariu, *Memoria țărânei – neamul întreg zâmbește morții, în așteptarea Învierii!,* Doxologia.ro.
3 Karl Rahner, *On the Theology of Death,* 1973, p. 44-46.
4 Costion Nicolescu, *Identitatea prin cimitire,* Ziarul Lumina, 8 August, 2021.
5 Sf. Ciril al Ierusalimului, *CATEHEZE,* Trad. de Pr. Prof. Dumitru Fecioru, EIBMBOR, 2003, XVIII, p. 210. CATECHETICAL LECTURES, XVIII, The Nicene and Post-Nicene Fathers, Vol. VII, 1978, p. 139.
6 Sf.Irineu, *Against Heresies, Book V, XXXVI, Ante-Nicene Fathers,* Vol. I, p. 566-567. Vezi și *Contra Ereziilor,* vol. 2, Trad. de Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, București, 2007, Ediție online, Cartea a V-a, p. 449.
7 Dumitru Stăniloae, *Op. cit.,* p. 331-332.
8 Pr. Nicolae Cojocariu, *Memoria țărânei – neamul întreg zâmbește morții, în așteptarea Învierii!,* Doxologia.ro.

Pastoral-Missionary Conference of the Clergy in The Romanian Orthodox Metropolia of the Americas

Between 27-28 August 2021 took place via the Zoom platform the Pastoral-Missionary Conference for the clergy of The Romanian Orthodox Metropolia of the Americas. On Friday, August 27, at 6.00 pm (EST), HE Metropolitan Nicolae began the event by the intonation of the Heavenly King prayer, after which he greeted all those present with a word of welcome, expressing his joy to be together once again, and recalling the brotherly atmosphere of the two previous similar encounters, in Chicago and Mississauga. Afterwards, His Eminence made a general presentation of the work agenda.

In turn, His Grace Ioan Casian, the Romanian Orthodox Bishop of Canada, greeted all the participants, saying that in the context of the Covid-19 pandemic, virtual encounter remains the best option. His Grace expressed the hope that all conclusions which we would reach after this conference will be put into practice in order to accomplish a most fruitful and utmost efficient pastoral care.

HE Nicolae then presented the **meditation The Priest's Mission in a Complicated and Confused World.** Taking as motto the words of the Savior addressed to the Hoy Apostles: "Behold, I send you out as sheep in the midst of wolves; so be wise as serpents and innocent as doves" (Matthew 10:16), His Eminence said that these words are fitting and relevant for those who are serving the Church of our times. Following this, by arguing with ample quotations from the Holy Scripture, the speaker showed that God, the Supreme Wisdom, is the one who offers wisdom and guilelessness to the ones who serve Him, by harmonizing their will, through the fulfillment of the divine laws, with the cosmic plan of the Creator of all: "We can observe from what has been presented that wisdom has a path which does not depend on the rational order, but on the spiritual one. We are talking about a rationality, though not one of the mind, but rather one of the heart. Only through the heart can we understand why God, Who is the Good Shepherd and Who loves His sheep and gives His life for them (cf. John 10:11), can send them in the midst of the wolves. Only through the heart can this thing be understood, because it is only the heart which can truly understand the significance and the greatness of the sacrifice."

Putting our mission of pastoral care in the context of the medical crisis (and not limited to that), His Eminence the Metropolitan concluded by urging us to maintain dignity and courage in the confrontation with the turbulent times in which we find ourselves living: "As we can see, the crisis, as well as social unrest, continue. The answer of the priest and of the Christian cannot be any other, generally, than the one of the Holy Scripture: that we preach the secret and hidden wisdom of God, which God decreed before the ages for our glorification (1 Cor. 2:7). And if this wisdom displeases, if it is not fitting for the times, if it does

not align to the rules and recommendations, let us make the correct, Christian choice for this life, as well as for the eternal one."

HE Nicolae then introduced Father Chad Hatfield, President of Saint Vladimir's Orthodox Theological Seminary in the NY State, who presented on the topic What Future for the Orthodox Church on the American Continent?

Father Chad began by reminding everyone that in North America, culture is departing more and more from the Judeo-Christian tradition. "We are living times of realignment within Christianity. There exists a sort of false Christianity in this world, combined with the zeitgeist (spirit of the age)," he specified. Beginning with the year 2000, Orthodox Churches began to be more and more preoccupied with the defense of their own "territory" ("ethnic ghettos"), forgetting about their missionary calling. According to the statistics, the last year was the first time when the percentage of those who declared themselves Christians fell under 50%.

As he presented a few books, the speaker identified three currents within the Orthodox churches: the Benedict Option, which proposes a regrouping in order to initiate a counter-offensive; the Saint Constantine option, with its center in Texas, at the Saint Constantine School, emphasizing the role of religious schools ("faith-based schools"), which can allow us for a way better positioning in the confrontation with the anti-Christian culture; the Accommodationist Movement, which promotes the idea that Orthodoxy is way too stuck in the past and needs to be brought into the contemporary era ("get on with the program"), which would have a negative impact. An example of this is the Episcopalian Church, which was faced with a significant decline, as a result of introducing "modern" innovations in the church. The lecturer then talked about the trials faced in particular by the youth, but also the challenges resulting from the time of the pandemic, the most devastating being isolation and loneliness. Father Chad ended his presentation by recommending Father Alexander's Schmemann book, "The Eucharist," and who, many years ago, and somewhat prophetically, defined secularism as "the negation of worship."

The talk was followed by questions and answers, after which the two hierarchs thanked Father Hatfield for the important and interesting exposition.

Saturday, August 28, at 12.00 pm (EST), the Pastoral-Missionary Conference was resumed, and following the usual prayer, participants listened to the **video recording of Patriarch's Daniel message**, who said: "The Romanian Orthodox Church has shown a special care towards the Romanian Orthodox communities from outside the country's borders, concretized through the founding of new parishes and new eparchies that would respond to the needs of the Romanian Orthodox living either temporarily or definitively outside of Romania, especially in the United States and Canada, for the maintaining of their religious, linguistic and cultural identity. With much fatherly love, we encourage the Romanian Orthodox living on the American continent to maintain permanent contact with the dear ones who have remained in the country. We especially express our gratitude and appreciation to His Eminence Metropolitan Nicolae, and to His Grace Bishop Ioan Casian, to those who serve at the Holy Altars and to all the members of the Romanian Orthodox communities on the American continent, for their pastoral care and missionary work. We bless the proceedings of the Pastoral and Missionary Conference of the Clergymen from the Romanian Orthodox Metropolia of the Americas, and we pray to the All-Holy Trinity to grant all of you light and peace, joy and much help in the pastoral and missionary work that you are undertaking!"

This was followed by the **meditation of His Grace Ioan Casian: Mission and Christian purpose in contemporaneity – to love and to be love.** His Grace began by bringing to the attention of all the Christian imperatives in our missioned, specified by HB Patriarch Daniel in the message regarding the Romanian migrants: "The intensification of the pastoral and missionary work, of keeping and cultivating the Orthodox Christian faith, of the Romanian spiritual and cultural values; of maintaining religious, ethnic, linguistic and cultural identity; of treasuring the family – constituted from man, woman and children – because it is blessed by God; educating the young generation in the spirit of loving God, Church and nation and of cultivating the essential Christian virtues: faith, hope and love of God and neighbors."

The Most Reverend Father then referenced the book of Archimandrite Vasile Vasilachi of blessed memory: "The Threefold Love to God, Church and nation," in which "is contained the sublime ideal of life of the entire humanity and of each human being in part." HG Ioan Casian then asked the question: "Us, as Church, as ministers of the holy altars, what can we do in this whirling ocean of the waves of our human history, of conflicts, doubts and ideologies of every kind and manner, which have appeared everywhere?" The answer, - said the speaker –, can be found only if we keep ourselves within the Church's boundaries, which "has always been the ship in which all who were and are seeking God eventually found shelter and refuge." His Grace then enumerated a number of priorities which those who serve at the Holy Altars need to keep sight of: evangelization in the new millennium; new biological and ethical tendencies; freedom in a world that is not free; charity and the care for the needy; sexual ethic and pastoral care; religious pluralism in a globalized world. For the addressing and the

solving of these issues, which have deep moral implications, His Grace Ioan Casian proposes the assuming with all seriousness and responsibility the Christian mandate: "The Orthodox Church, as communion whose fundament is love, has as its mission to invite the entire humanity to put into practice divine love and peace, reminding each person of the dignity that it has as bearer of God's image and the invitation which we have received to become sons and daughters of the Father. In order to fulfill the mission and our goal, one thing is necessary from which all the others flow – to love and to be love."

After this, **HG Ioan Casian introduced the second speaker, Father Ioan Teșu, Professor at the Faculty of Orthodox Theology "Dumitru Stăniloae" from Jassy, who held the talk: "The Contemporary Family – between Ideal and Crisis."** The conference of Father Professor Teșu was a true lesson that penetrated the hearts and the souls of all the participants. Not only through its rich content, as his talk generally have the reputation, but also through the spiritual and collegial manner in which the content was shared. The best commentary to this talk cannot be any other than under the guise of an advice to listen and re-listen to it. As such, I prefer to rouse the interest of the ones desiring a family founded on solid moral and spiritual values by highlighting the main ideas of the conference:

- The family is a fundamental reality of which we should take notice. We human beings have been created for communion. The great French theologian Paul Evdokimov was right when he was saying that loneliness is the biggest suffering precisely because we human beings have not been created for loneliness, but for communion and in order to share love.

- Saint John Chrysostom says that a good friend is a second I. The wife is a port or haven for her husband, and a medicine of joy and peace, while the husband is the anchor of his wife.

- Orthodox spirituality teaches us that in the life of a pious man, the wife or the chosen one of his heart represents the greatest blessing that God could bestow on him.

- The family is the sacrificial altar of our egoism.

Wounds and sufferings, not just trials or challenges for the contemporary family:

- Having intimate relationships way before marriage. It can be observed that it becomes harder to establish families, as a result of various reasons.

- Birth control through contraceptive methods leads to the aging of the nations; Europe is an aged continent, finding itself in a real demographical winter.

- Physical or emotional violence, the ever-increasing cases of infidelity, which lead to an apocalypse of communication or of solitude in two.

- Abortion, which has reached some alarming statistics.

- Divorce has implications not only for the two partners, but especially on the children, who are suffering the most;

- Deviant practices, sexual behaviors and minority groups that are becoming more and more vocal.

Spiritual Remedies:

- Love and treasuring of the other, which helps maintain peace and stability in the family.

- Empathic or assertive communication, countering each heated discussion with five appreciative discussions (the Gottman method).

- Quality time, time actually spent together with the loved one, sharing together joys and hardships.

Referring to yet another American writer, the Reverend lecturer recommended three principles which can contribute to the family's cohesion:

- There is no plan B, meaning to concentrate on what is currently happening, without contemplating other possibilities or situations.

- The power of three words: What God says.

- Thinking about the end of the marriage, meaning the retrospective analysis that we will be making in the final moments of our lives in regards to our family.

- Setting at the foundation of our lives the Christian values: a most authentic and profound Christian life, that involves a constant schedule of prayer, starting from the depth of our soul.

Father Ioan gave us a final piece of advice: "What we do, let us do out of love."

After the thanks addressed by our hierarchs, there followed a segment of questions and answers. As it had been the case in the previous evening's meeting, the participants were divided into four groups, in which discussions were held, and the conclusions of which were then presented in plenary.

The Pastoral-Missionary Conference ended with a prayer addressed to the Mother of God and with the hope of being reunited in-person as soon as possible, resuming our brotherly communion that is so necessary.

Fr. George Bazgan

Vizită pastorală în Mexic – 17-19 septembrie 2021 – Aniversarea Bicentenarului Independenței Statelor Unite Mexicane

În perioada 17-19 septembrie 2021, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae, la invitația Ambasadei României în Mexic, s-a aflat în mijlocul comunității românești din Mexic, mai ales a celei din capitala Ciudad de Mexico. Alături de părintele mitropolit a fost și părintele protopop Daniel Ene.

Înaltpreasfințitul Nicolae a sosit vineri, 17 septembrie, când a vizitat Ambasada României și a avut câteva **întâlniri cu Excelența Sa, Domnul Ambasador Marius Lazurcă, precum și corpul diplomatic al Ambasadei României în Mexic.**

Sâmbătă dimineață a fost vremea pentru o **întâlnire oficială la Curia Arhiepiscopiei Romano - Catolice din Mexico City,** biroul Arhiepiscopului Carlos Aguiar Retes, Cardinalul de Mexic. La întâlnire a participat ca reprezentant al ÎPS Arhiepiscop Carlos Aquiar, PS Salvador Gonzales Morales, Episcopul Vicar al Arhiepiscopiei Catolice, din delegația prezentă făcând parte și Excelența Sa, Domnul Marius Lazurcă, Ambasadorul României în Mexic, și părintele protopop Daniel Ene. A urmat apoi o **vizită/pelerinaj la Basilica Fecioarei din Guadalupe (Basilica de Nuestra Senora de Guadalupe)** unde ÎPS Mitropolit Nicolae a semnat în cartea de aur a Catedralei și a fost întâmpinat de Rectorul Catedralei, Monseignor Salvador Martinez Avila, Monseignor Juan Raymundo Maya și Monseignor Jorge Antonio Palencia Ramirez de Arellano.

Sâmbătă seara a avut loc **Slujba Vecerniei la Catedrala Veche Antiohiană St. Jorge (Sf. Gheorghe)** alături de ÎPS Mitropolit Ignacio Samaan al Bisericii Ortodoxe Antiohiene a Mexicului, Americii Centrale și Venezuelei, care l-a primit pe ÎPS Mitropolit Nicolae ca pe un adevărat frate în Hristos. ÎPS Nicolae a mulțumit în cuvântul său ÎPS Mitropolit Ignacio și corpului diplomatic al României pentru prezență și invitație, subliniind cât de importantă este mărturisirea credinței noastre tocmai acum în aceste vremuri de încercare și suferință. Cu acest prilej, Înaltpreasfinția Sa a mulțumit și domnului Ionuț Marian Vâlcu, Prim-Colaborator al Ambasadei României, dăruindu-i o icoană a Maicii Domnului ca semn de recunoștință pentru tot ajutorul dat Bisericii și comunității românești în ultimii ani.

După slujba Vecerniei a urmat o întâlnire cu câțiva membri ai comunității românești și ai

Asociației românilor din Mexic, doamna Tamara Ariton primind cu această ocazie o diplomă de merit din partea ÎPS Mitropolit Nicolae.

Sfânta Liturghie Arhierească a fost săvârșită Duminică 19 septembrie la Catedrala Greacă Sf. Sofia cu binecuvântarea ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit Athenagoras al Mitropoliei ortodoxe grecești de Mexic, America Centrală, Columbia, Venezuela și Insulele Caraibe.

„Ne bucurăm să fim împreună în aceste zile și să sărbătorim bicentenarul independenței Mexicului, astăzi în această frumoasă Catedrala ortodoxă, slujitori și credincioși ortodocși greci, români mexicani. Sf. Liturghie ne-a adunat pe toți să-i aducem mulțumire pentru toate binefacerile văzute și nevăzute, după cum am spus la slujbă, împreună în mai multe limbi, fără nici o deosebire de neam și limbă, arătând Biserica în deplinătatea ei constituită la Sf. Liturghie ca Trup al lui Hristos. Aducând

darurile de pâine și de vin, oferindu-le lui Dumnezeu-Tatăl, le primim înapoi schimbate în Trupul și Sângele lui Hristos și, împărtășindu-ne, devenim Trupul Lui, mădularele Lui, adică creștini," au fost cuvintele cu care ÎPS Sa și-a început cuvântul de învățătură, ca apoi să continue spunând:

"Sf. Evanghelie de astăzi, din Duminica după Înălțarea Sf. Cruci, ne vorbește tocmai despre ceea ce înseamnă să fim creștini. Am auzit cuvintele Mântuitorului însuși: "Oricine dorește să vină după Mine, să se lepede pe sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie" (Marcu 8, 34). Este o invitație adresată nouă tuturor de a fi creștini. Dacă răspundem pozitiv, Hristos ne descoperă pașii de urmat. Să ne lepădăm de noi înșine nu înseamnă să negăm ceea ce suntem, personalitatea noastră împodobită cu daruri de Dumnezeu, ci să lepădăm ceea ce este mândrie și egoism în viața noastră, ceea ce ne separă de Hristos. El Însuși "Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit răpire a fi El întocmai cu Dumnezeu, Ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce" (Filipeni 2, 6-8). Dumnezeu Însuși s-a smerit, s-a coborât la noi. Prin lepădarea noastră de noi înșine îi facem loc lui Dumnezeu în viața noastră. A ne lua crucea apoi înseamnă să ne asumăm și să ne împlinim misiunea creștină. Fiecare suntem botezați în numele Sfintei Treimi, devenim mădulare ale Bisericii, fii ai lui Hristos, iar mai apoi suntem mirunși cu Pecetea darului Duhului Sfânt. Prin această devenim și noi hristoși, chemați la o misiune în lume, aceea de a vesti Cuvântul Evangheliei, prin cuvânt, prin faptă, prin exemplu.

Și așa îi urmăm lui Hristos, împlinind ultimul pas al invitației. "Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte" (Ioan 14, 21) spune Hristos Însuși. A fi urmași ai lui Hristos, a fi creștini înseamnă să-I ascultăm cuvântul, să-l înțelegem și să-l împlinim, să-I cunoaștem poruncile, să cunoaștem rânduielile Bisericii și să le împlinim. Iar apoi să mărturisim credința noastră lumii, credința noastră în Hristos ca Mântuitor care a biruit moartea și ne-a dăruit viața cea veșnică. Lumea confuză de diferite probleme etice, tulburată de neliniști sociale, înfricoșată de criza sanitară care continuă de mai bine de un an și jumătate are nevoie de mărturisirea noastră plină de curaj căci izvorăște din credința în Învierea, a lui Hristos și a noastră, ucenicii Lui."

După cuvânt a urmat un **moment înălțător de premiere a doi români de seamă ai comunității românești în acest an dedicat Pastorației românilor din diaspora, diploma omagială cu medalie din partea Preafericii Sale, Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române.**

Cele două personalități care au primit această diplomă cu medalie din partea Preafericirii Sale sunt: Doamna MARIA MAGDALENA IONESCU (doctor, personalitate marcantă a comunității românești din Mexic, medicul personal al Anei Aslan și directorul Clinicii și Fundației Ana Aslan din Ciudad de Mexico) și domnul GABRIEL CORNEL CHEREBEȚIU (DOMSA) (personalitate marcantă a Medicinii Sportive din România și Mexic – Multiplu campion mondial și European la Volei – PhD în Reabilitare Cardiovasculară, antrenor al echipei feminine și masculine de Volei a Mexicului pentru mulți ani – maestru emerit al sporturilor în România, profesor universitar al UNAM – Universitatea din Mexic și membru al Volley Hall of Fame). A urmat apoi, în grădina Catedralei, o mică agapă și o întâlnire cu comunitatea românească prezentă.

Seara a fost săvârșită slujba de Te-Deum în cinstea Bicentenarului Independenței Mexicului la Catedrala nouă Antiohiană Sf. Ap. Petru și Pavel. La acest moment de cinstire au participat ÎPS Mitropolit IGNACIO (Samaán) al Bisericii Ortodoxe Antiohiene a Mexicului, Americii Centrale și Venezuelei, ÎPS Arhiepiscop și Mitropolit NICOLAE și ÎPS ALEJO, Arhiepiscop de Mexico City și al întregului Mexic (OCA – Orthodox Church of America). Au fost invitați nunțiul apostolic, oficialități mexicane și ambasadorii țărilor ortodoxe reprezentate în Mexic.

În cuvântul său ÎPS Mitropolit Nicolae a spus: „Slujba Te Deumului pe care am săvârșit-o este o slujbă de mulțumire, de laudă și cerere adusă lui Dumnezeu cel Întreit în Persoane. Mulțumire pentru toate binefacerile Lui revărsate asupra acestei țări de-a lungul istoriei și, mai ales, în cei 200 de ani de independență, pentru ocrotirea și călăuzirea poporului mexican, pentru toate darurile cu care a împodobit pe cârmuitorii civili și religioși. Laudă aducem lui Dumnezeu pentru "nemăsurata și nespusa Sa milostivire cu care a primit rugăciunile robilor Săi și le-a împlinit cererile." Și cerem lui Dumnezeu să izbăvească țara aceasta de tot necazul, să o ocrotească de toată primejdia, să dăruiască întregului popor și cârmuitorilor lungime de zile, sănătate și spor în tot lucrul bun și folositor. Încă ne mai rugăm ca Domnul să ne învrednicească să sporim în dreapta credință, în dragoste de Dumnezeu și de aproapele, să ne dăruiască duhul înțelepciunii, al dreptății și al adevărului. I-am pomenit și pe toți cei ce au împlinit actul independenței Mexicului în urmă cu 200 de ani."

În încheierea cuvântului său, ÎPS Nicolae a spus: „Prezența noastră la această sărbătoare, slujitori ai Bisericii Ortodoxe Române și reprezentanți oficiali ai statului român, este expresia bucuriei împărtășite cu acest popor la celebrarea bicentenarului independenței. Exprimăm mulțumirea noastră ÎPS Mitropolit Ignacio pentru găzduirea acestui eveniment, tuturor ierarhilor, preoților și reprezentanților oficiali ai diferitelor țări ortodoxe în Mexic și credincioși ortodocși prezenți. Nu în ultimul rând, domnului ambasador al României în Mexic, Marius Gabriel Lazurca, pentru inițiativa organizării evenimentului din această seară."

Ambasadorul României în Mexic, Excelența Sa, Domnul MARIUS GABRIEL LAZURCĂ, a rostit și dânsul câteva cuvinte spunând: **„Vă mulțumesc că ați acceptat această invitație a Ambasadei și că ne-ați însoțit la acest serviciu divin pentru a ne ruga pentru binele acestei minunate țări care ne-a primit pe toți cu brațele deschise.** Cunoscând intenția ÎPS Mitropolit Nicolae de a face o vizită pastorală în Mexic, pentru a se întâlni din nou, după 5 ani de la ultimul său turneu pe aceste meleaguri, cu comunitatea românească, mi-am permis să îi propun organizarea unui Te Deum în cinstea Bicentenarului cuceririi independenței Mexicului. Este modul nostru de a ne arăta afecțiunea și dragostea pe care o avem pentru Mexic, o țară cu care ne unesc latinitatea și credința creștină, printre multe alte lucruri."

Slujba s-a încheiat cu o recepție oficială oferită de comunitatea locală în grădina Catedralei.

¡Que viva México!

Pr. Daniel Adrian Ene

Adunarea Protopopiatului pentru Centrul SUA 24-25 septembrie, 2021

Conform Statutului Mitropoliei noastre, o dată la doi ani este convocată Adunarea fiecărui Protopopiat al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a SUA. Weekendul 24-25 septembrie 2021, cu binecuvântarea și sub președinția Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Nicolae, **Adunarea Protopopiatului pentru Centru SUA s-a desfășurat la Parohia Buna Vestire din Olmsted Falls, OH.**

Conform Agendei, Adunarea a început cu Rugăciunea Împărate Ceresc, cuvântul de bun-venit al ÎPS Părinte Nicolae, al Părintelui Petru Neaga (gazda) și al Părintelui Protopop Călin Barbolovici, urmate de apelul nominal.

Fiecare parohie și-a prezentat rapoartele de activitate, provocările pe care le-a adus pandemia, dar și căile prin și-au putut duce mai departe misiunea. Fiind *Anul comemorativ al celor trecuți la Domnul,* Părintele Ion Gherman a prezentat lucrarea cu același nume. Lucrarea subliniază învățătura Bisericii Ortodoxe că cei trecuți din această viață nu au trecut în neființă, ci la Domnul, adică la o viață mai împlinită a comuniunii cu Hristos Mântuitorul. Mormântul este locul trupului de așteptare a celei de-a doua veniri a Domnului când se va reuni cu sufletul și împreună, om deplin, va aștepta judecata.

Prezentarea proiectului **"Biserica – Casa românilor de pretutindeni"** a fost următorul punct pe ordinea de zi. Proiectul reprezintă îmbinarea proiectului înfrățirii parohiilor Arhiepiscopiei din SUA cu parohii din România și Republica Moldova din anii 2018-2019 și a celui cu acest nume propus de

Patriarhia Română. Au fost prezentate diferitele activități ale parohiilor noastre la nivel educativ, pastoral și cultural în împreuna lucrare cu cele înfrățite.

Lucrările Adunării au fost reluate a doua zi cu **Acatistul Bunei Vestiri**. A urmat o **întâlnire online cu PS Atanasie de Bogdania,** Arhiereu Vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, cu binecuvântarea chiriarhului, PS Episcop Siluan, pe tema *Anului omagial al pastoraţiei românilor din afara României*. PS Atanasie a prezentat pe scurt istoricul Episcopiei Italiei pentru a ajunge apoi la amintirea principalelor activități pastoral-misionar. Toate acestea au arătat grija Episcopiei pentru românii ajunși în Italia cărora le-au oferit nu numai ajutor material, dar mai ales ajutor spiritual prin primirea lor în casa parohiilor înființate în ultimii ani. Tuturor acestora le-au oferit întâlnirea cu Hristos și regăsirea de sine în Biserică pentru o viață echilibrată departe de țară și de familie.

Următorul invitat tot pe platforma Zoom a fost Pr. Sergius Halvorsen, profesor de omiletică la Facultatea de Teologie Ortodoxă Sf. Vladimir din New York. Părintele a abordat tema slujirii în Biserică sub autoritatea Mântuitorului, îmbinând autoritatea și smerenia după chipul Lui. Folosind numeroase exemple din Vechiul și Noul Testament, părintele Sergius a arătat cum trebuie să înțelegem și să împlinim slujirea noastră în parohii, ca preoți sau responsabili cu diferite misiuni. Vindecarea slugii sutașului de către Hristos (Matei 8, 5-13) este exemplul cel mai potrivit în acest sens.

ÎPS Mitropolit Nicolae a oferit **diploma și medalia omagială a Anului Pastoraţiei românilor din afara României, în numele PF Patriarh Daniel, Părintelui Călin Barbolovici și parohiei Sf. Treime din Troy, MI** în semn de apreciere pentru susținerea financiară constantă a parohiei noastre Sf. Împărați Constantin și Elena din Caracas, Venezuela.

Următoarea parte a Adunării a fost dedicată rapoartelor diferitelor activități din parohii. **Raportul Asociației Doamnelor (AROLA)** a fost întocmit de Boardul AROLA și prezentat de doamna Adriana Obreja de la Catedrala Sf. Împărați din Chicago. Raportul prezintă principalele activități din ultimii 2 ani organizate de doamnele noastre din fiecare parohie și la nivel de Mitropolie (congrese, conferințe duhovnicești, activități misionare și caritative). **Raportul Comisiei de Educație Religioasă** a fost prezentat de doamna Mirela Manga, membră a Comitetului. În această perioadă de criză sanitară, lucrarea Școlilor de duminică a fost mult afectată. Raportul a prezentat stradaniile fiecărei parohii de a continua educația religioasă a copiilor, fie online, fie în persoană când restricțiile au permis. **Raportul ROYA** (Asociația Tinerilor) a fost întocmit de Pompiliu Gîrlonța, președintele Boardului, și a amintit principalele activități ROYA din ultimii doi ani.

Ultimul punct de pe Agendă l-a constituit alegerea Consistoriului protopopesc și stabilirea locului viitoarei întâlniri, din 2023, la parohia Acoperământul Maicii Domnului, Houston, TX.

ÎPS Mitropolit Nicolae a exprimat mulțumiri Părintelui protopop Călin Barbolovici, Părintelui Petru Neaga și credincioșilor parohiei Buna Vestire pentru frumoasa organizare a acestei Adunări de Protopopiat.

Diacon Gabriel Ilieș, secretarul Adunării

ROYA Camp and the feast of Saint John Jacob at Allegan, Michigan

At the beginning of the Dormition Fast, from 30 July - 2 August, the youth of ROYA (Romanian Orthodox Youth of the Americas) were blessed with the opportunity to meet in person at the Protection of the Mother of God Monastery in Allegan, Michigan. Under the care of Father Petru Neaga from the Annunciation Parish of Cleveland, Ohio, the young people spent unforgettable days, combining the pleasant and the useful. They spent moments together outside, in the fresh air, in the wonderful landscape of the monastery. Likewise, they also participated in discussions and at Divine Liturgies.

On Saturday morning, the youth chanted at the Divine Liturgy, after which they served the lunch that was prepared by Preoteasa Nicole, Sorin and Marcel Motoc from Cleveland. Afterwards, they listened to a spiritual talk with the theme **"The Mother of God: in the world, not of the world" delivered by Abbot Ieremia from Saint Dimitrios**

the New Monastery in Middletown, NY. The father talked about the importance of frequently going in pilgrimages to places where grace plentifully abounds, as is the Russian Cathedral in New York City, where the "Kursk Root" icon is, or the relics of Saint John Maximovitch from San Francisco. Father reminded us that there will always be moments when we need support and spiritual encouragement. These places are there for that very purpose. Only grace can teach us how to live according to the law of God, and not according to the law of the world.

His Eminence Metropolitan Nicolae arrived at this meeting on Saturday evening. **Immediately afterwards followed the Vigil Service in honor of the Holy Cross and of Saint John Jacob. The beautiful celebration of Saint John Jacob (who is the patron saint of the monastery) continued on Sunday morning. The youth chanted at the kliros, and the church was filled with many families from the local village, as well as from Chicago.** Immediately after the Divine Liturgy, His Eminence Nicolae talked about the life of the saint and presented a poetic epigram which the saint had sent to Archimandrite Victorin, who would later become Archbishop of our Metropolia, during the time when the latter was residing and teaching at Saint Tikhon's Orthodox Theological Seminary from South Canaan, PA. Afterwards, a few of the youth recited poems in which Saint John Jacob expressed the desire for the Romanian pure soul. The feast continued at the meal. The youth read a few more of the saint's poems related to the Mother of God and to the love for the Holy Places, and afterwards, they surprised His Eminence by singing some traditional Romanian hymns.

Towards the end of the day, the young people went outside in the shade with Father Petru. They asked him questions, which was followed by a discussion during which it seemed that time stopped. **Father talked about the importance to love Christ, just like we love a friend. He included many stories from the experience of his reverence as a parish priest. The discussion ended with a piece of advice from father, namely, that each of us must become a light in the world.** Having Christ, it is impossible to allow darkness and the temptations of the enemy to overcome us.

In the final night, meaning from Sunday until Monday, the final Divine Liturgy was served, preceded by the Midnight Office and Matins. The youth enjoyed the sweetness brought by the grace of the evening prayer, aided by the fact that the entire service was chanted in the Byzantine style.

During these blessed days of Christian camp, the participants enjoyed an atmosphere of peace and communion. We thank God and His Mother for the priceless gift of being able to meet. **All of us remained with joy in our soul and with zeal to step firmly on the way of confessing Christ through the authentic living of this joy.**

We thank Preoteasa Nicole, Mr Sorin, Mrs Marcela, and all the other volunteers who endeavored to assure us the meals throughout the Camp, and even more than that, for making us feel as if we were at home. We are in debt to Father Petru Neaga, our host, who was like a father to us. We thank Father Ieremia who took it upon himself to fly from New York in order to spend a few precious hours with us. We thank His Eminence Metropolitan Nicolae for his presence in our midst. Glory to God for all things!

ROYA Board

Vara în pridvorul bisericii

Periplu cronologic în Episcopia Ortodoxă Română a Canadei

Lunile calde ale verii au fost presărate cu evenimente ce au avut în prim plan educația și tinerii prin intermediul programelor de tabere religioase, zidirea credinței în suflete prin programul de seri catehetice, construirea (cumpărarea) de noi locașuri de închinare, precum și întreținerea celor moștenite de la înaintașii noștri pe aceste meleaguri.

Educația religioasă și apropierea tinerilor de biserică, reprezintă un deziderat major și o preocupare intensă a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei. Tânără ca ani, această eparhie reunește parohii noi și vechi care desfășoară intense activități dedicate tinerilor - prezentul și viitorul Ortodoxiei. Prin toate formele pe care le îmbracă, educația reprezintă o coordonată majoră a vieții eparhiei pe care Preasfințitul Părinte Episcop Ioan Casian a definit-o drept cheie a tripticului social Biserică-Școală-Familie. Ea se dorește a fi materializată în longevitatea și întărirea în credința ortodoxă a generațiilor care se formează acum în Canada.

Cu binecuvântarea și participarea directă a PS Ioan Casian, a fost organizată **Tabăra de vară Sf. Teodora de la Sihla în perioada 26 -31 iulie, 2021.**

Tabăra a fost găzduită de Centrul "The Valley of The Mother of God" al Bisericii Copte din Mono, Ontario, cu participarea a 64 de elevi și tineri din parohiile eparhiei, ghidați de preoți și 12 supraveghetori voluntari.

Zilele cu soare, excursiile în pădure, numeroasele activități corespunzătoare diferitelor grupe de vârstă și, mai ales, bucuria de a fi împreună au dăruit celor mici și mari momente și amintiri unice, precum și povești depănate la ceas de seară la lumina focului de tabără.

Urmând modelul anilor precedenți, participanții au fost împărțiți pe grupe, purtând numele unor sate românești cu semnificație pentru istoria, cultura și spiritualitatea românească. Bucuroși să afle cât mai multe despre Putna, Humulești, Hobița, Țebea sau Săpânța, cu toții s-au întrecut pe terenurile de sport în cadrul campionatelor de baschet, fotbal sau volei. Totodată, au descoperit culoarea, desenul și relația cu sfântul ce-l pictau în cadrul atelierelor de pictură a icoanelor pe sticlă. Au învățat tehnica străveche și autentică a încondeierii cu ceară a ouălor, au țesut, au cusut și au descoperit fie cuptorul solar, fie mașinuțe magnetice, dar și bucuria poveștilor. Și chiar mai mult, au fost copii frumoși și buni, bucurându-se de

copilărie și tinerețe, ascultând sfatul preoților la cateheze. S-au spovedit și împărtășit la Sfintele Liturghii, au descoperit și au învățat despre ocrotitoarea taberei, Sfânta Teodora de la Sihla.

La Vancouver, în perioada 23 - 28 august 2021, s-a organizat **Tabăra Sf. Veronica, ediția a X-a** de către parohia *Sf. Ierarh Nicolae și Sf. Prooroc Ilie*.

Tema principală a taberei a fost: ***"Locul meu în familie,"*** extraplorând astfel locul tinerilor în Biserică și în societatea de astăzi. Pe parcursul săptămânii au avut loc prezentări individuale, discuții, dezbateri și activități de grup.

Cea de-a doua temă, ***prezentarea cimitirului vesel de la Săpânța,*** legată de tematica comemorativă a cimitirelor și monumentelor importante, a fost o altă componentă a programului, tinerii colorând troițe construite din lemn.

Organizarea taberelor și activităților educaționale dedicate tinerilor și copiilor este o investiție susținută în formarea și educarea tinerei generații de români canadieni, programul de educație religioasă fiind unul mult mai larg.

Serile Catehetice începute la sfârșitul verii completează seria de activități, fiind seri de introducere în studiul teologic și inițiere în învățătura Sfinților Părinți ai Bisericii. Sunt organizate pe platforma Zoom în fiecare marți, între orele 8:00pm - 9:00pm (ET) până la sfârșitul lunii decembrie și sunt sustinute de către Prof. Adriana Bara, *PhD* și Pr. Dragoș Giulea, *PhD*.

Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei, s-a aflat, la sfârșitul lunii iulie, **în mijlocul credincioșilor Parohiei "Pogorârea Duhului Sfânt" din Windsor, Ontario**. Cu acest prilej, ierarhul a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, iar mai apoi **slujba de resfințire a crucilor bisericii**. Acestea au fost sfințite în urmă cu 82 de ani, la data de 16 septembrie 1939, de către Părintele Ioan Spăriosu, parohul la vremea respectivă. În ultima perioadă, credincioșii micii comunități bisericești din Windsor au demarat un amplu proces de reabilitate a celor cinci turnuri care împodobesc biserica. Veche vatră a ortodoxiei în Nord America, cu o puternică comunitate românească, Windsor-ul are două biserici românești: o catedrală ce va celebra 103 ani și o biserică declarată monument istoric în Canada.

La sărbătoarea parohiei a participat și Părintele Protopop Viorel Țencaliuc, Protopopiatul Canadei de Centru, Părintele Dragoș Giulea de la Catedrala cu hramurile "Sfântul Mare Mucenic Gheorghe" și "Sfântul Ierarh Andrei Șaguna" din localitate, precum și Părintele John Ayoub. Pentru activitatea pastoral-misionară și gospodărească bogată, efectuată de către Părintele Nicolae Codrea în cadrul parohiei, Preasfințitul Părinte Ioan Casian l-a hirotesit *iconom-stavrofor*.

Noi locașuri de cult în Episcopia Ortodoxă Română a Canadei !

Parohia ***"Sfântul Mina, Sfântul Efrem cel Nou și Sfântul Gherasim de Kefalonia"*** **din Blainvile, Quebec,** păstorită de către Părintele Olimpiu Mărginean, se află într-un proces de aciționare a Bisericii Très Saint-Sacrements, situată la adresa: 3550 Montée Gagnon, Blainville, QC J7E 4H5.

"Prin mila Domnului, suntem la un pas de împlinirea proiectului nostru de suflet, cumpărarea bisericii. Dorim ca acest sfânt locaș să devină nucleul comunității noastre; locul unde venim să ne întâlnim cu Domnul nostru Iisus Hristos, unde învățăm să creștem în viața duhovnicească și unde, cel în nevoie își găsește alinare sufletească și sprijin din partea semenilor. Ne rugăm Bunului Dumnezeu să ne ajute, ca în jurul Bisericii Sale să crească copiii noștri, să cunoască cultura românească și să descopere în dulcele grai românesc esența ortodoxiei și a vieții duhovnicești; să fim o mare familie unită în rugăciune și să lăsăm moștenire copiilor un locaș de închinăciune" spune, plin de nădejde, părintele paroh, Olimpiu Mărginean.

A doua comunitate parohială românească din Canada care a cumpărat recent o nouă clădire este **Parohia** ***"Sfântul Apostol Andrei"*** **din Calgary.** În noul sediu va funcționa atât biserica, cât și un centru cultural românesc în care se vor desfășura multiple activități care au menirea să păstreze și promoveze valorile și credința poporului român în mijlocul comunității românești din orașul Calgary.

Mulțumim lui Dumnezeu pentru toate!

Carmen Ognean
Windsor, Ontario

Turneul Tronos în SUA

În perioada 7-20 semtembrie 2021, la invitația ÎPS Mitropolit Nicolae, în cadrul activităților organizate în *„Anul omagial al pastorației românilor din afara României,"* sub bagheta Arhidiaconului Mihail Bucă, cinci membri ai grupului psaltic *Tronos* al Catedralei Patriarhale din București au oferit o suită de concerte de cântări bizantine în mai multe parohii ale Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Statelor Unite ale Americii după următorul program:

7-8 septembrie - CATEDRALA MITROPOLITANĂ "SF. ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA" Chicago, IL

11 septembrie - BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ "SFÂNTA TREIME" Troy, MI

12 septembrie - CATEDRALA ORTODOXĂ ROMÂNĂ "BUNA VESTIRE" Olmsted Township, OH

14 septembrie – *Înălțarea Sf. Cruci* - PAROHIA "SFÂNTA TREIME" Victor, NY

15 septembrie - FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ SF. VLADIMIR Yonkers, NY

17 septembrie - PAROHIA "SF. CALINIC DE LA CERNICA" în colaborare cu PAROHIA "SF. APOSTOL ANDREI" la Biserica Ortodoxă Antiohiană Sf. Petru și Pavel, Potomac, MD

18 septembrie - PAROHIA "IZVORUL TĂMĂDUIRII" Long Valley, NJ

19 septembrie - PAROHIA "SF. IERARH NICOLAE ȘI SF. MARE MUCENIC GHEORGHE" Woodside, NY

Prezența grupului TRONOS, cântarea bizantină și entuziamul lor au adus mare bucurie preoților și credincioșilor, ca și inspirație și dorință de a îmbunătăți cântarea bisericească în parohiile Arhiepiscopiei. Această dorință a fost dezvăluită și întărită și prin **Conferința online „Cântărețul bisericesc participant la pastorația Bisericii" din data de 11 septembrie adresată preoților, cântăreților și tuturor iubitorilor de muzică bisericească. Conferențiari au fost Părintele Arhidiacon Mihail Bucă, protopsaltul grupului Psaltic Tronos și Alin Buliga, fost protopsalt al grupului Katharsis, care locuiește în prezent în Austria.**

Părintele Arhidiacon a evidențiat necesitatea cântăreților de a prelua inițiativa în a-i aduna pe oameni împrejurul stranei, astfel încât această coagulare să contribuie la cântarea liturgică, cât și ca o modalitate de apropiere a creștinilor de Biserică. Referindu-se la cântarea omofonă, care rămâne predominantă în parohiile Bisericii Ortodoxe Române, protopsaltul grupului *Tronos* a considerat că aceasta nu poate să descopere duhului Ortodoxiei pe cât o poate revela cântul bizantin, îndeosebi prin acele compoziții care necesită o pregătire și o experiență deosebită în cântul psaltic.

La rândul său, **Alin Buliga a făcut importanta observație conform căreia cântărețul bisericesc participă la pastorație în primul rând prin însăși citirea și cântarea textelor liturgice, care conțin învățătura dogmatică a Bisericii, stabilită pe parcursul secolelor în cadrul Sinoadelor Ecumenice.** A continuat, apoi, prin a vorbi despre greutatea menținerii unui cântăreț permanent în parohiile diasporei, îndeosebi din pricina condițiilor financiare precare cu care multe dintre acestea se confruntă. În schimb, această lipsă poate fi transformată în ceva benefic întrucât, ca urmare a lipsei unui cântăreț experimentat, credincioșii din parohie nu vor mai simți acea stingherire pe care o pot simți atunci când se află în prezența unui profesionist, astfel încât vor putea să fie încurajați în demersul lor de a deprinde cântul bisericesc. În final, Alin Buliga a ținut să încheie cu un îndemn asemănător predecesorului său, anume, că a avea un cântăreț pregătit în parohiile românești din diaspora reprezintă un dar de la Dumnezeu și trebuie prețuit ca atare.

Conferința s-a încheiat cu rugăciunea adresată Maicii Domnului. Fie ca pentru rugăciunile ei să fie luminați toți cei care coslujesc cu sfințiții slujitori prin cântarea bisericească!

Tiberiu Georgian Opriș

THE
Credinţa FAITH

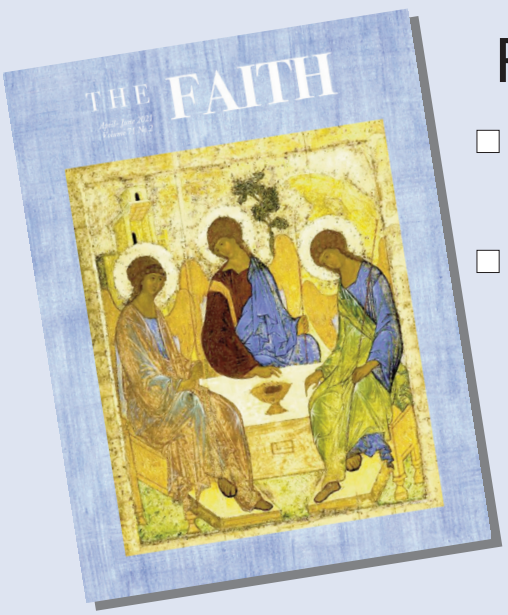

Romanian Orthodoxy in America

☐ **YES! I want to subscribe to *Credinţa / The Faith Magazine***
One year subscription (4 issues) — $ 10 USD / 15 CAD

☐ **YES! Please send me the *2021 The Faith Almanac***
(Almanahul Credinţa) — $ 10 USD / 12 CAD

Make checks payable and mail to:
Vă rugăm să trimiteţi comanda pe numele şi adresa Arhiepiscopiei:

Romanian Orthodox Metropolia of the Americas
5410 North Newland Avenue • Chicago IL 60656-2026 • USA

Name: _____

Address: _____

_____

City: _____ State: _____ Zip: _____

Country _____ Phone: _____